Nr. 92 (15.182). Lwów, wtorek 25. kwietnia 1939. Rok LX
Ч. 92 (15.182). Львів, вівторок 25. квітня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Хто почувається загрожений Німеччиною?

НІМЕЦЬКА РЕАКЦІЯ НА ЗАКЛИК РУЗВЕЛЬТА.

НІМЕЦЬКІ ЗАПИТИ.

ГАҐА, ПАТ. У відповідь на заклик Рузвельта німецький уряд звернувся до держав, про які Рузвельт згадав як про загрожені німецьким імперіязізмом, з такими запитами:

1. Чи ви спричинили появу заклику Рузвельта?

2. Чи ви були наперед поінформовані про той заклик?

3. Чи ви почуваєтеся загроженими?

До тепер деякі уряди дали відповіди:

ГОЛЯНДІЯ.

ГАҐА, ПАТ. Голяндська преса заперечує закордонні поголоски про голяндську відповідь на Гітлерові запити та стверджує, що голяндський уряд відповів на 1. і 2. питання запереченням, а на третє заявив, що на випадок війни Голяндія мусить бути приготована на всякі можливости.

БЕЛЬҐІЯ.

Бельґійський уряд заявив, що незалежність і інтеґральність Бельґії заґарантувала Анґлія, Франція та Німеччина 1937 р. Бельґійський уряд не має причини висловлювати сумнівv щодо заяви одної з цих держав.

ШВАЙЦАРІЯ.

БЕРН, ПАТ. У відповідь на запити Гітлера швайцарська федеральна рада заявила:

1. Їй не було відомо, що Рузвельт хоче звернутися зі закликом до Німеччини й Італії,

2. Вона вірить, що невтральність Швайцарії, яку швайцарці боронитимуть всіми силами та які Німеччина заґарантувала — не буде загрожена.

ЛИТВА.

КОВНО, Райтер. Литовський уряд у відповіди на німецькі питання покликався на 4. точку договору у справі відступлення Клайпеди, згідно з яким Німеччина зобовязалася не вживати сили проти Литви.

ФІНЛЯНДІЯ.

ГЕЛЬЗІНКІ, ПАТ. Офіційно повідомляють, що фінляндський уряд відповів німецькому таке: Німечина не загрожує Фінляндії, якої Америка не попередила про заклик Рузвельта.

МОБІЛІЗАЦІЯ ШІСТЬОХ РІЧНИКІВ РЕЗЕРВІСТІВ У НІМЕЧЧИНІ.

У пресі появилася вістка, що німецька влада покликала на військові вправи 6 річників резервістів у віці від 33-ох до 39-ох років.

Поважні розбіжности між Анґлією та СССР.

ПЕРЕГОВОРИ У СПРАВІ ПРОТИНІМЕЦЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ ПРОВОЛІКАЮТЬСЯ.

Як подає „Менчестер Гардієн", анґльо-совітські переговори проволікаються, але в Берліні вважають, що є вигляди на порозуміння, навіть якщо теперішній стан потриває довший час.

Між британською та совітською концепцією є поважна ріжниця, але не значить це, щоб ці концепції були діяметрально противні; компроміс між ними можливий. Причиною розбіжностей є теперішня ситуація та ріжниці в ментальности.

ЯК 1914 РОКУ...

Недільні льондонські часописи стверджують, що небавом треба сподіватися анґльо-франко-совітського порозуміння. Воно не накладало б на Анґлію ні Францію обовязку помагати большевикам проти Японії і під цим оглядом було б подібне до франко-совітського порозуміння з перед 1914 року.

Порозуміння полягало б на двох договорах: анґльо-совітськім та франко-совітськім.

Новий інцидент на мадярсько-словацькім пограниччі.

Як подає мадярське радіо, двох цивільних людей обстрілювало стежу мадярської граничної сторожі коло Гернадтіґані. на словацькім пограниччі. Один мадярський вояк згинув, другий у безнадійнім стані. Як припускають напасниками були члени Глінкової ґвардії, перебрані по цивільному.

СЛОВАЦЬКИЙ ПРОТЕСТ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Зі словацького боку стверджують у справі недавніх граничних інцидентів, що мадяри нарушили недавню умову та зосередили війська коло самого кордону. 20. ц. м. мадяри обстрілювали словацькі села, але словаки на це не реаґували. 21. ц. м. словацьке міністерство закорд. справ передало мадярському ґенер. консулеві ноту з протестом та з домаганням перевести слідство, покарати виновників та запобігти подібним подіям на майбутнє.

Поворот міністра Марковіча.

ВЕНЕЦІЯ, ПАТ. Мін. Марковіч, що приїхав у суботу пополудні на розмову з мін. Чяно, виїхав у неділю в год. 15.57 з Венеції до Білгороду. На двірці прощав їх мін. Чяно та місцеві представники влади.

МІНІСТР МАРКОВІЧ ВИБИРАЄТЬСЯ ДО БЕРЛІНА.

ВЕНЕЦІЯ, ПАТ. Тут потверджують вістку, що на запросини мін. Рібентропа мін. Марковіч зложить 26. ц. м. візиту в Берліні.

Британський амбасадор виїхав до Берліна.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Як подає „Прес Асошіейтед", брит. амбасадор у Німеччині Гендерсон виїхав у неділю по полудні з Льондону, щоб обняти своє становище в Берліні.

ХАРАКТЕР ПОВОРОТУ АМБАСАДОРА ГЕНДЕРСОНА.

Для анґлійського політичного світу виїзд амб. Гендерсона до Берліна становив несподіванку. Міродатні чинники стверджують, що виїзд Гендерсона не є звязаний з ніякою мировою ініціятивою. Можливо, що Чемберлен зложить заяву в цій справі у палаті громад.

НІМЕЦЬКО-ЛИТОВСЬКІ ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕГОВОРИ.

КОВНО, ПАТ. До Берліна виїхала на торговельні переговори литовська делеґація, зложена з багатьох вищих урядовців та економістів під проводом директора економічного департаменту міністерства закордонних справ Норкайтіса.

Предметом нарад будуть торговельні й розрахункові справи, крім того справа вільної смуги у клайпедській пристані.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Венецькі розмови між міністрами закордонних справ Італії та Югославії.

В НАСВІТЛЕННІ УРЯДОВОГО КОМУНІКАТУ.

РИМ, Стефані. Підчас розмов у Венеції 22. і 23. ц. м., мін. Чяно і мін. Марковіч широко розглянули справи, що цікавлять обі заприязнені держави, рахуючися також з подіями в Альбанії.

Розгляд цих справ ще раз потвердив, що взаємини між обома державами є щирі; зокрема від білгородського пакту ці взаємини запевнили мир на Адрійськім Морі та взаїмну пошану інтересів, скріплюючи їх у всіх ділянках і під усіми оглядами. Рішено поглибити повну довіру співпрацю між обома державами та між Югославією і Німеччиною у політичній та господарській ділянці, щоб зберегти мир та поправити взаємини у Наддунайщині.

Що торкається Мадярщини, оба міністри розглянули ситуацію після недавніх подій та ствердили зі задоволлям, що вона відкриє шлях до хосенного зрозуміння між білгородським та будапештенським урядом.

МІНІСТР ГАЛІФАКС ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Мін. Галіфакс виголосив перед мікрофоном промову до американців, у якій побажав успіхів нюйорській виставі та підкреслив ідеольоґічну єдність між обома анґльосаськими демокатичними державами.

—o—

100 РОКОВИНИ ЛЮКСЕМБУРСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ.

ЛЮКСЕМБУРҐ, ПАТ. Свято 100. роковин незалежности Люксембурґа покінчилося прийняттям для дипльоматичного корпусу.

—o—

32 британські воєнні кораблі виїздять у східну частину Середземного Моря.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ З МАЛЬТИ, 32 КОРАБЛІ БРИТ. СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКОЇ ФЛОТИ ВІДПЛИНЕ У СХІДНЮ ЧАСТИНУ СЕРЕДЗЕМНОГО МОРЯ.

Як важко добитися радієвих авдицій

для української молоді.

Львів, 22. квітня 1939.

Радіо — це могутній сучасний виховний засіб, признаний цілим культурним світом. Тому кожна культурна держава дбає, щоб її радіовисильні попри всілякі інформативні, наукові та мистецькі авдиції для старших громадян надавали також відповідні авдиції для молоді всіх літ, від наймолодших дитинячих аж до пізніших молодечих. Дбають про це очевидно й польські шкільні власти, самі керманичі польського радія, педагогічні чинники, батьки і мистецькі кола.

Зрадіофонізовано вже дуже багато шкіл ріжного типу і йде праця в тому напрямі, щоб зрадіофонізувати й решту шкіл. Можна мати надію, що з часом при допомозі державних і суспільних чинників та неменше зацікавлених тією справою батьків, можна буде це зреалізувати і кожна школа, навіть найменша однокласівка, матиме свою радіовідбірню.

Радієві авдиції є двоякі: для молоді і самої молоді під загально принятою назвою — „шкільна молодь перед мікрофоном". Авдиції для молоді надають обовязково найменше двічі денно (а буває й частіше) в постійно означеному часі. „Шкільна молодь перед мікрофоном" виступає часто в авдиціях для молоді або й окремо, щоб дати змогу почути і ширшому громадянству, яке — працюючи в часі шкільної науки — не має змоги слухати авдицій до полудня.

А тепер про суттєвішу справу: про зміст і програму радієвих авдицій для молоді та виступи самої молоді. Передовсім найважніше питання: для якої молоді влаштовують і яка молодь влаштовує радієві авдиції, бо відповідно до того треба скласти програми і підбирати підхожий матеріял. Нас цікавить молодь на полуднево-східних і східніх областях Польщі. Тут живе кількаміліоновий масив українського народу, а тим самим і передшкільна, шкільна і позашкільна його молодь. Самозрозуміло — радієві авдиції слід влаштовувати так, щоб вони мали найбільший вплив на українське доростаюче покоління, щоб вони хапали за серце, вкорінювалися в душу, були могутнім творчим виховним засобом.

Річ ясна — для української молоді треба доконче влаштовувати українські авдиції, щоб шляхом радія пізнавала наша молодь українську духову й матеріяльну культуру минувшини й сучасности та довідувалися про всілякі актуальні справи, що важні і цікаві для кожної української дитини. Зокрема слід звертати особливу увагу на носіїв української культури.

Хто знає, як ділає живе рідне слово, рідна милозвучна пісня, рідна музика, той мусить признати, що поминути у вихованні молодих поколінь такий важний чинник — було б невибачною легкодушністю і короткозорістю. Особливе значіння цей могутній чинник має саме тут, на пограниччі між Европою та Евразією. Треба ж рахуватися з тим, що зза Збруча надають в українській мові авдиції і для дітей і для молоді, тільки очевидно їхня тенденція не відповідає ані українським національним ані польським державним інтересам. А хвилі етеру — це така невхопна річ, що перелітають найбільш дбайливо бережені границі. На цю обставину звертали увагу навіть деякі польські часописи і домагались не то українських авдицій, але просто відступити українцям бодай одну радіостацію, мотивуючи це очевидно не українськими національними, але польськими державними мотивами. На жаль, це був „голос вопіющий во пустині".

На необхідність систематичних радіо-авдицій в українській мові для української шкільної молоді звертала увагу постійно українська преса, а Комітет Батьків при українських державних і приватних школах у Львові звернувся 10. квітня 1937. р. в тій справі з обширним меморіялом до міністерства освіти і з вичерпним письмом до дирекції львівської радіовисильні, предкладаючи конкретні пропозиції. Комітет Батьків запропонував, щоби українські авдиції надавати окремо для української дітвори народніх шкіл та окремо для молоді середніх шкіл у будні між год. 8.10 і 11, отже в часі, коли польське радіо нечинне, а тим самим не було б ніякої колізії з радієвою програмою. Централею радієвих авдицій для української шкільної дітвори повинна би з природи речі стати львівська радіовисильня. Окремий український радієвий комітет, створений з відпоручників українських компетентних установ, кермував би цілою акцією при співучасти делеґатів шкільної влади та під її апробатою і наглядом.

Здавалося, що так льояльно поставлена справа знайде в рішальних польських колах прихильний відгомін. На превеликий жаль — два роки минуло від започаткування тієї конструктивної акції з української сторони, одначе компетентні, рішальні в цих справах чинники не тільки тієї справи досі ніяк не вирішили, але навіть не дали якоїнебудь відповіді.

Друга частина українських радієвих авдицій — „Шкільна молодь перед мікрофоном" — також не наладнана. Зразок того, як важко добитися української авдиції, нехай послужить факт уже з цього року. На конференції відпоручників трьох львівських українських шкіл, а саме: народньої школи ім. Шашкевича, дівочої ґімназії Р. Ш. і державної ґімназії-філії з рішальними чинниками Кураторії Л. Ш. О. і Дирекції львівської радіовисильні устійнено, що молодь народньої школи ім. Шашкевича відспіває перед мікрофоном українські колядки, молодь дівочої ґімназії Р. Ш. дасть словно-музичну імпрезу з нагоди 125-літнього ювілею народин Тараса Шевченка та молодь філії уладить концерт у честь Федьковича.

З того всього учні школи ім. Шашкевича відспівали перед мікрофоном колядки. Концерт молоді з філії в честь Федьковича, обчислений на 25 хвилин, пройшов 18. квітня ц. р. тільки частинно, бо після вступу і гарно виконаного хору „З окрушків" — львівська радіовисильня взагалі перестала надавати дальшу частину концерту. Як уже минув час, в якому мав відбуватися український учнівський концерт — спікерка повідомила, що внаслідок якоїсь там недиспозиції в апаратурі львівської радіовисильні була 27-хвилинна перерва. Чергова передача авдиції з Кракова відбувалася вже правильно, голосно і без ніяких перешкод.

А дозволу ані речинця на Шевченківський радієвий концерт дівочої ґімназії Р. Ш. і досі не можна добитися, хоч його програма давно устійнена комісійно і не дивлячись на те, що відповідне подання з повними текстами творів Шевченка, апробованих шкільною владою, внесено ще в січні ц. р. Отже шкільна влада мовчить, а компетентні чинники з львівської радіовисильні впевняють, що програма цілковито заповнена іншими дуже актуальними речами та зрештою аж три радієві українські учнівські концерти впродовж 4 чи 5 місяців — це рішуче.., забагато!

Одна польська ґазета закинула недавно українцям, що вони підходять до справи польсько-українських відносин „по купецьки". Наведений приклад є клясичним заперeченням того заміту: бо ж тут залежить українцям тільки на рідній культурі та на рідній молоді, а від польської сторони не вимагаємо нічого, ніяких грошевих видатків, ані зусиль, ані зречення чогонебудь зі свого стану посідання, тільки вимагаємо одного: доброї волі та зрозуміння для мінімальних вимог української культури.

Іван Герасимович.

Мадярщина прилучить цілу Словаччину?

Аґенція „Трансконті" повідомляє з Будапешту:

Мадярський премієр Телекі їде 17. ц. м. до Риму разом з міністром закордонних справ ґрафом Чакі, щоб офіціяльно відвідати італійський уряд. Ці відвідини можна б уважати традиційними. Всі мадярські премієри коротко по перебранні влади вибиралися все до столиць Італії й Німеччини, але цього разу ці відвідини прибирають іншого характеру, беручи під увагу час і велике число урядовців міністерства закордонних справ на чолі з політичним директором Кулом, які їдуть разом з премієром і міністром закордонних справ до Риму.

Граф Чакі, вибираючися в січні ц. р. до Берліна, щоб відвідати Рібентропа, вже тиждень перед тим повідомив про приступлення Мадярщини до протикомінтернівського договору. Цей крок значно облекшив переговори в Берліні, а в першу чергу прилучення Карпатської України в хвилині, як Німеччина мала здійснити плян поділу Чехословаччини. Тепер, тиждень перед відвідинами ґрафа Телекі в Римі, повідомлено про виступ Мадярщини з Ліґи Націй. Сповнювання цього старого постуляту потуг осі доказує, що Мадярщина все потребує їх піддержки й хоче її собі задержати.

Вона потребує тепер піддержки в словацькій справі. Це одно з багатьох питань. Договір, заключений між Мадярщиною і Словаччиною устійнив щоправда границю між обидвома державами, але не розвязав питання їх співжиття. Мадярщина консеквентно зголошує свої права до територій, які вважає мадярськими з історичної точки погляду і вважає договір з Будапешту тимчасовим, що скінчиться прилученням цілої Словаччини, як автономної держави, до Мадярщини. Те, що Словаччина як самостійна держава не має задовільних економічних підстав, а вкінці, що словацька влада почала в останньому часі знову переслідувати мадярську меншину, улекшує мадярам підготову терену, щоб могти ділати в цьому змислі.

Друге питання це становище Мадярщини до Югославії. Мадярсько-югославянські взаємини були все напружені й тому рік почали розвиватися в приязнішому дусі під впливом Італії. Відтоді Мадярщина й перестала домагатися прав на частину Банату, що припала Югославії на підставі договору в Тріяноні. Це не означає, що мадяри остаточно зреклися цих територій. Мадярщина так робить, щоб її становище до Югославії залежало з одної сторони від становища Італії до Югославії. Тому, що зайняття Альбанії буде мати безперечно великий вплив на відносини між Римом і Білгородом, то мадярська влада вважає за потрібне обговорити з італійськими чинниками комплекс взаємин югославянсько-мадярських у звязку з новими політичними умовинами.

Щодо Румунії то Мадярщина дала, устами свого міністра закордонних справ, Чакі, запевнення, що вона не має заміру нарушати румунські кордони, бо, навпаки, хоче їх респектувати й змагає винайти відповідні способи стіснення румунсько-мадярських взаємин.

Німецькі урядовці в одностроях.

БЕРЛІН, ПАТ. На приказ Гітлера німецькі вищі державні урядовці мусітимуть носити військові однострої, якщо не мають права до партійного однострою. Урядовців міністерства закордонних справ умундуровано вже давніше.

З польської преси.

ГРА НА ПРОВОЛОКУ...

Якби так судити по тому, що за кілька днів „Век Нови“ помістив аж три статті на тему польсько-українських взаємин, у цьому дві перелові й одна друга, то можна би подумати, що „Век Нови“ справді прийшов до переконання, що якнайшвидше налагоднання цих взаємин це найактуальніша необхідність. Але коли зважимо, що вже ось третя стаття того часопису, що не звязаний з ніяким політичним табором і не репрезентує ніякої політичної думки, про польсько-українську проблему тупцює на місці і переливає з пустого в порожнє, не згадуючи вже про такі вискоки, на які здобувся п. Ліберсбах (гл. „Діло“ ч. 91 з 23-го квітня ц р.), зрозуміємо, що ці статті „Веку Нового“ — це своєрідна гра на проволоку, за яку „Век Нови“ в останній статті (з 23-го квітня ц р.) робить докори українським політикам. У цій статті п. н. „Куртина й антракт. За нову атмосферу на польсько-українськім відтинку“ читаємо:

„Українська справа терпить сьогодні на деконюнктуру. Не тільки не є підметом, але навіть предметом міжнародніх зацікавлень. Але українські політики передбачають, що це довго не потриває і тому грають на проволоку. Вони „невтральні“ у польсько-німецькому напруженні, не хочуть ані перекидати ані палити мостів. Їм здається, що це мудро. А всеж ми вже нераз бачили, як така невтральність у величанських конфліктах кінчиться розторощенням тих, які думали, що найдотепніше залишитися в куті ждальні.

Цей уступ аж надто пророчистий. І коли непідписаний автор статті говорить потім, що українці повинні перейти до другої дії спільної драми, бо сьогодні найважніше: „куртина й антракт для безпристрасної виміни думок, для створення тієї атмосфери, яку накидає й історична хвилина і почуття дійсности і почуття відповідальности“ — то ми вже знаємо, що невідомий автор все те собі уявляє як приповідкову розмову діда з образом.

Настанову автора, отже й „Веку Нового“, який друкує статтю без підпису, до української проблеми в Польщі можна збагнути ось з якого уступу:

„Ми не вагалися колисьту помістити завваги, що ставлять цілу проблему рішуче, хоч може односторонньо. Бо цеж очевидна правда, якої наслідки в нас легковажать, що українців те, що вони мають сьогодні в Польщі не заспокоює. Не тільки українських політиків із їх максимальними аспіраціями, але й маси, які чейже тим аспіраціям при кожній можливій нагоді дають санкцію і підтримку. Ми занадто освоїлися зі щоденною хронікою судових процесів і присудів, що засуджують українських громадян із усіх верств, занадто часта стала рубрика розвязаних українських товариств, щоб уповні освідомити собі значіння тих фактів. А значать вони ніщо інше як хіба те, що **існує постійний фермент, постійне незадоволення, які шукають виходу В НАРУШУВАННІ ПРАВА** (підкреслення „Веку Вового“, останіх двох слів — наше — ред. „Діла“). З другого боку не тільки українці є тієї думки, що їм зле з поляками. Воно є й навпаки. Кожний поляк без труду складе реєстр фактів, що обтяжують українську гіпотезу. Та сама судова хроніка, що доказує істнування ферменту, дає також докази **діянь, що виправдують польські закиди**“ (підкреслення „Веку Нового“).

Мабуть досить, щоб зрозуміти ті стежки, якими, на думку автора і „В-у Нового“, повинно піти „наладнання української справи“, за яким невідомий автор так дуже побивається, кажучи:

„Треба устійнити певне твердження: сьогодні більш ніж колинебудь інтерес Польщі вимагає наладнання української справи в межах тих засобів, якими диспонує держава, коли хоче уздоровити одно зі своїх невральгічних місць. І нема хіба серед нас доктринера, що бодай „приватно“ не признає, що — чому ні — це було б для держави корисне. Можна ріжнитися щодо способів, але засада безперечна. Можна навіть сумніватися у віковічність осягненого порозуміння, але потреби того порозуміння в теперішній ситуації ніхто відповідальний, ніхто, що тверезо думає, не заквестіонує“.

„Век Нови“ офіційно не згадує про те, як він уявляє собі наладнання української справи. Але це видно з цілої статті, особливо з уступу, який ми навели на початку. Видно з натяків. З натяків на те, що ріжні польські політичні групи вже давно голосно сказали. Тому „Век Нови“ не сказав нічого нового у всіх трьох дотеперішніх статтях. Але друкує ті статті, щоб виглядало, що з польського боку в українській справі щось робиться, тільки „українські політики грають на проволоку“. Ось чому статті „Веку Нового“ треба вважати своєрідною грою на проволоку того часопису, що від нікого не говорить, за ніщо не відповідає і не може взяти на себе ніяких зобовязань.

КОЛИ ВІДБУДЕТЬСЯ ДЕФІЛЯДА ПЕРЕМОГИ В МАДРИДІ?

МАДРИД, ПАТ. Авас повідомляє: Ще дотепер не визначено дати „дефіляди перемоги“ в Мадриді. Військова ревія в Бурґосі відбудеться 2. травня, у Валенсії мабуть в неділю.

РЕЄСТРАЦІЯ ЧУЖИНЦІВ У БРАЗИЛІЇ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, ПАТ. Дня 17. квітня почалася у Бразилії реєстрація чужинців. За невиконання цього обовязку грозить кара гривни і виселення з Бразилії.

——о——

СТРАШНА ПОЖЕЖА У ВЯЗНИЦІ.

НЮ-ЙОРК, ПАТ. У четвер вечором у вязниці Ворчестер Кавнті у стейті Месечузет вибухла велика пожежа. Між 250 вязнями повстав страшний переполох. Трьох вязнів згинуло у вогні, 15 важко ранених.

——о——

ПОЛК. ЛІНДБЕРҐ ПРО ВІЙСЬКОВЕ ЛЕТУНСТВО ЦІЛОГО СВІТА.

ВАШИНГТОН, ПАТ. През. Рузвельт заявив, що його розмови з полковником Ліндберґом торкалися справ військового летунства на цілому світі. През. Рузвельт відмовився від коментарів до промови Мусолінія підкреслюючи, що дотепер не дістав ніякої відповіди від Мусолінія і від Гітлера на свою суботню телеграму.

Ю. Л-ИЙ.

Враження із Сицилії.

Вночі відходить корабель з Неаполю до Палермо. Останній раз блукаю вуличками того може найбільше барвистого, ріжнородного і найкращого міста Італії, Вже не звертаю уваги на безліч обідраних вуличників, що бігають гурмою за мною, як і за кожним чужинцем, оферуючи йому все можливе від чищення черевиків і овочів до листівок із новим папою включно. Вже не дивлюсь в закутини тих брудних заулків, де одні бачать тільки ..., а другі може романтику, і доходжу поволі до порту. Передімною спокійне море і здалека зарисовується на темному небі чорна сильвета Везувія.

Ранок. Кришталько чисте небо ворожить погоду. Виходжу на чердак і ось передімною Палермо. Праворуч скелиста Монте-Пелеґріно, що на мапі видавалася мені, як великий палець в італійському чоботі, а ліворуч уже видно місто і порт з безліччю менших і більших суден і кораблів. За хвилину вже причалюємо до берега. Я здивований, що юрба, зібрана перед кораблем, не така гаряча, як неаполітанці. Навіть босяки дають мені спокійно перейти, не кидаючись на мої клунки. Можливе, що люди тут ще більше розлінивлені сонцем і тому хоч палкі, проте флеґматичні.

Палермо, що у своїй історії було під фенікійською, римською, візантійською, арабською, норманською, бурбонською і врешті від 1860. р. є під італійською владою, було в давнину вузловою точкою на шляху Сходу та Заходу, а сьогодні змінило свою вісь з півночі на полудне, себто між Римом та італійськими кольоніями в Африці. Тому в Палермо можна знайти залишки всіх культур від величавої катедри в романському стилі з мавританськими впливами, ренесансових церков і барокового „Кватро Канті“ до модерних будівель. Та не в мистецьких скарбах увесь чар Палерма, а радше в самому старому містечку, в його садах з чисто тропічною рістнею і в положенні. Зрештою, як і кожне інше італійське місто, Палермо має свою відмінну красу, яку не можна докладно проаналізувати, а тільки можна відчувати органічно. Тому краще не розводитися над статичною красою Сицилії, а ліпше приглянутись її мешканцям.

В моїй дальшій подорожі по Сицилії я старався пізнати хоч поверховно цих людей. Більшість їх рис радше відемна, ніж додатня. Вражає їхня велика нечистота та брак всякого порядку. Все тут необдумане, незорганізоване, так, що неодна подробиця може впровадити туриста (особливо з Німеччини) в щире здивування. Позатим великий тут культ жебрацтва. Між безліччю жебраків видно не тільки сивих старців, але теж молодих хлопців і дівчат. Гріш для сицилійця єдиний скарб, тому і в торговлі він старається всіма способами його якнайбільше заробити. Одним словом шахрують, як можуть. І хоч ті всі прикмети сицилійців можна бачити через дещо романтичні окуляри, та нераз цікаво скинути їх і глянути правді в очі.

*

Коли вже хтось опиниться в Палермо, нехай не забуде поступити до Монреале, славного своєю катедрою та Кіостром. Тут теж я пізнав одну сторінку італійсько-німецької приязни. Німці тут тепер загально в моді. Вже в Неаполі прощали мене незнайомі дівчата: „ауф відерзеген“. Тому я не здивувався, коли в Монреале підійшов до мене гарно одягнений молодець зі свастикою на грудях і думаючи, що я німець, почав виливати свої німецькі симпатії. Скінчилось тим, що він зворушений забажав помінятися адресами. Недовірливість щодо його підлесливих слів не покидала мене ні на хвилину, але з другого боку взяла верх цікавість, як скінчиться ця історія. Я думав, що на кількох лірах, та мій італійський приятель мав вищі аспірації. Він держучи мій портфель під своєю візиткою намагався в зовсім не по джентельменськи позбавити мене пару банкнотів. Мій терпець урвався і мій пястук звалив гарячого приклонника осі Рим—Берлін з ніг та переконав його про безуспішність дальших приязних кроків в такій формі.

Ще того самого дня я мав другий подібний приклад, коли купуючи помаранчі продавець завинув їх мені у „Фелькішер Беобахтер“, але всунув з рештою фальшивого пятака. Також не здивуйтесь, коли в ресторані впишуть вам дату в рахунок.

Та це дрібні інциденти, які скоро забуваються серед краси природи.

— — — — — — — — —

Дорога з Палермо до Мессіни — одна з найкращих в Італії. Поїзд мчить понад самим морем. Ось ліворуч могутня його стихія, а праворуч зелені, буйні гори нависають над шляхом. Ці два зовсім інші чинники природи тут такі близькі, так контрастують один коло одного і доповнюються. Здається і вдача сицилійців оформлена ними. Назверх лінива і спокійні, як безмежне море, та в їх середині криється сила і буйність, властива тільки горам.

Вночі приїзджаємо до Мессіни. Коли перед очима звляється напіврозвалений, повний румовищ двірець, крізь голову нехотя шибає думка — землетрус. Та ні. На таку сен-

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ В ГОЛЯНДІЇ.

ГАГА, ПАТ. Голяндський уряд рішив звільнити покликаних до війська резервістів, а потрібні сили до охорони кордонів і побережжя доповнити покликанням безробітних резервістів.

8 ФРАНЦУЗЬКИХ КОРАБЛІВ ПОКИНУЛО ҐІБРАЛЬТАР.

ПАТ. Райтер повідомляє: З 16 французьких кораблів, які приплили з початком тижня до Ґібральтару 8 відплило у східньому напрямі.

ЛІГА НАЦІЙ НЕ ПРИЙНЯЛА ПЕТИЦІЇ.

ГЕЛЬСІНҐФОРС, ПАТ. Фінляндська преса повідомляє, що генеральний секретар Ліґи Націй відмовився приняти петицію у справі заборони будувати твердині на Аляндських островах. Петицію з 1.900 підписами хотіли передати генеральному секретареві два члени „аляндського сойму“.

ВІЗИТА ФІНЛЯНДСЬКОГО МІНІСТРА В БЕРЛІНІ.

ГЕЛЬСІНҐФОРС, ПАТ. Міністр освіти Гануля виїзджає в понеділок до Берліна на запросини міністра виховання Руста і побуде в Берліні два дні.

„ПОВІТРЯНІ СИЛИ В. БРИТАНІЇ ПЕРЕЙШЛИ ВСІ СПОДІВАННЯ“.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Державний підсекретар летунства сотн. Бальфур виголосив промову, в якій заявив: **„Ми дістали статистичні дані про наші літаки і можу сказати, що могутність повітряних сил В. Британії перевищає всі наші сподівання“.**

ІРЛЯНДІЯ ЗБІЛЬШУЄ АРМІЮ.

ДЕБЛІН, АВАС. Ірляндський уряд переведе небавом рекрутацію 10-ох тисяч добровольців, щоб скріпити ірляндський корпус охорони краю.

2.000 МУСУЛМАН — ІТАЛІЙСЬКИМИ ГРОМАДЯНАМИ.

ТРІПОЛІС, ПАТ. У 4-ох провінціях, які прилучено до Італії святочно надано італійське громадянство 2020-ом лібійським мусулманам.

ГОЛЯНДЦІ, ЯКІ БРАЛИ УЧАСТЬ В ЕСПАНСЬКІЙ ВІЙНІ, ВТРАТЯТЬ ГРОМАДЯНСТВО.

Як подає „Дайтше Альґемайне Цайтунґ“, голяндське міністерство справедливости устійнює спис голяндських громадян, які повступали були до міжнародніх бриґад в червоній Еспанії, щоб відібрати їм громадянство.

зацію не так легко натрапити. Це тільки будують новий двірець. Безладдя страшне, нема світла і тільки з трудом можна добитись до виходу, а далі до містечка, що спить тепер у своїх низеньких хатках.

Вранці дальше до Таорміни. Саме імя — Таорміна обіцює вже щось чарівного. І справді, коли невдовзі висідаю на стації Таорміна-Джордіні і починаю пнутись угору, де на скелистій горі, серед пальм, кактей і квітів прилізилась Таорміна — бачу ту незрівняну красу. За якийсь час я вже входжу в саме містечко з безліччю казкових віль і садів та доходжу до його центру. Внизу блакитне море. Та ось у тій хвилині чути з поблизького дому сильний голос. Прислухаюсь. Це передають промову „Дуче“ з Калябрії. Перед „Каза дель Фашіо“ збирається юрба людей і слухає. По хвилині починаю пнутись дальше, щоб осягнути верх гори. Внизу залишається Таорміна, а по горах розходиться сильний голос Мусолінія. За хвилину я на горі і оглядаю гірський краєвид. Праворуч римсько-грецький театр пригадує, що тут колись була богами вибрана земля — Греція нова.

— — — — — — — — — —

Знову в Палермо. Вже вечір. Перед відїздом корабля вештаюся по порті. Саме оглядаю сцену, що надається до гумористичних журналів. Ось група вуличників охрестила свого товариша „Франція“ і збила його на квасне яблуко. Малий плаче і біжить до мами на скаргу. Дзеркало політичних подій!

Ще кілька хвилин і сонце ховається за Монте-Пелеґріно. Треба покидати Сицилію, цю гарячу землю з лімонами і пальмами людьми та казковою природою, зі слідом ріжних минулих культур, цей осередок Середземного Моря.

Маневри всіх воєнних фльот СССР.

ПІВНІЧНА ФЛЬОТА ПЕРЕПЛИВЕ КАНАЛОМ НА БАЛТІЙСЬКЕ МОРЕ.

МОСКВА, АТЕ. СССР приготовляється до весняних морських маневрів. На Чорнім Морі зосереджуються річні фльоти, які візьмуть участь у маневрах чорноморської фльоти. Перший раз відбудуться маневри на Каспію. Балтійська фльота, готова до відпливу, чекає коли стануть останні леди. До неї прилучиться північна фльота яка перепливе на Балтійське Море балтійсько-біломорським каналом. Рівночасно відбудуться маневри тихоокеанської фльоти. Йде про задемонстрування збройних сил СССР.

ТРУДНОЩІ У РОЗБУДОВІ МОРСЬКОЇ БАЗИ В АРХАНГЕЛЬСЬКУ.

ЛЕНІНГРАД, АТЕ. При творенні воєнноморської бази в Архангельську стрінули большевики поважні трудноші при постачанні будівельного матеріялу, угілля та нафти. Влада робить зусилля, щоб усунути трудноші та продовжувати почату працю.

Франція закупила четвертину румунської продукції нафти.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Представник 30-х французьких фірм Ванже заключив з румунським міністром господарки та 13-ма рум. нафтовими підприємствами контракт про закупно понад 4,000.000 тон рум. нафтових продуктів, які мають доставити до кінця березня 1940. р. Цю трансакцію переведено на основі франко-румунського договору з 31. березня ц. р.

Румунія дістане 500,000.000 франків на покриття зобовязань у Франції — ця квота відповідає приблизно четвертині вартости румунського експорту нафтових продуктів. Це поважний відсоток, коли взяти під увагу, ще головними ринками румунської нафти є Наддунайщина й Левант.

—o—

Італія відступить Югославії Зару?

ПОГОЛОСКИ ПРО ПРОЄКТ ВІДБУДОВИ ЧОРНОГОРСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

У римських колах привязують чимале значіння до недалекої стрічі міністрів закорд. справ Італії та Югославії у Венеції. Як говорять, Італія запропонує ґарантії балканським державам, крім того погодиться відступити дальматійську пристань Зару, якщо Югославія відступить деякі области Мадярщині.

Крім того в італійських колах появився проект відбудови Чорногори як автономного князівства.

Поворот мадярського премієра та міністра закордоних справ.

БУДАПЕШТ, ПАТ. В пятницю пізно вечором, вернувся до Будапешту прем. Телекі з мін. Чакієм. На двірці повитали їх члени уряду та дипльоматичні представники Італії, Німеччини та Югославії.

Прем. Телекі обмінявся з Мусолінієм привітними телеграмами.

—o—

Китайці обстріляли британський літак.

ВАЖКІ ВТРАТИ КИТАЙЦІВ.

ГОНКОН АТЕ. Китайські вояки обстріляли пасажирський літак „Дельфін“, що належав до „Британських повітряних шляхів“, недалеко Кванчаввену. Кулі зробили в літаку кільканацять дір, але не ранили нікого.

ТОКІО, ПАТ. З фронту Квантун надійшли вістки, що японські війська, які від кількох днів билися з 12-тисячною китайською армією на півночі від Ченчен, перемогли китайців які мають великі втрати. По одній битві китайці залишили на полі бою 3,000 вбитих Японці мають 34 вбитих і 140 ранених.

Революція, чи лише страйкові заворушення?

СУПЕРЕЧНІ ВІСТКИ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ЧІЛЄ.

САНТІЯҐО ДЕ ЧІЛЄ, ПАТ. Чілійські урядові чинники заперечують вістки про вибух революції в Чіле та твердять, що лише в кількох місцевостях вибухли страйки — зрештою спокійно.

Причиною страйку є непорозуміння між власниками і робітниками пекарень; конфлікт заогнюється та поширюється. Страйкарі намагалися здемолювати кілька пекарень, поліція інтервеніювала; 1 особа згинула, 2 ранено.

З ВИБОРЧОГО ФРОНТУ.

ВИБОРЧА АКЦІЯ В КОЛОМИЇ.

Станиславівський воєвода назначив вибори до ради міста Коломиї на день 7. травня ц. р. З ініціятиви Повітового Українського Обєднаного Виборчого Комітету вибрано на нараді, на яку було запрошене все українське громадянство, Український Міський Виборчий Комітет.

Деякі польські чинники хотіли зробити компроміс з українцями, одначе У. М. В. К. станув на становищі самостійности і рішився на засіданні всіх членів Комітету дня 15. IV. ц. р. піти самостійно до виборів. У. М. В. К. виставив **свої самостійні листи в II., III., IV., V., VII. та VIII. окрузі.**

Деякі чинники пускають поголоски, буцімто українці пішли на компроміс. Ціль такої поголоски ясна та добре знана.

Все українське громадянство повинно піти лавою до виборчої урни, не оглядаючись на свою політичну чи суспільну приналежність, щоб заманіфестувати свою національну єдність.

Звертаємо увагу нашого громадянства на те, що знайшлись у нас люди, які виставили в одній з округ дику листу, якої метою є розбити наші голоси.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ДО МІСЬКОЇ РАДИ В СКОЛЬОМУ.

Вибори до міської ради в Скольому розписані на 7. травня ц. р. У звязку з цим представники поляків, бурмістр міста майор І. Шенк та його заступник К. Дудра, відвідали о. дек. М. Мосору й запропонували йому, як представникові українців, компроміс. О. дек. Мосора, не почуваючись компетентним до цього роду рішень, скликав 6 радних, які створили тимчасовий виборчий комітет та по нарадах скликали на день 16. IV. передвиборче віче. Референтом на цьому вічу був д-р Ст. Булак, який у довшому рефераті вияснив значіння виборів та поставив внесок під голосування: йти до виборів самостійно, чи в компромісі? Вивязалася жива дискусія, в якій забирали голос представники всіх кол громадянства, опісля великою більшістю голосів **рішено йти до виборів самостійно.**

Праця українського виборчого комітету, який відповідно доповнено, зустрілася з нелегкими умовинами. Не дозволено українським членам комітету, поробити виписок зі спису виборців, некорисно поділено округи, тощо. Та всеж є надія, що підготову у нас проведуть як слід і успіх виборів буде повний.

Національне відродження в Галичині.

„Перемиські Епархіяльні Відомости" за лютий ц. р. приносять м. ін. розвідку перемиського епископа-помічника о. д-ра Григорія Лакоти п. н.: **„Народня мова в проповіді й катехизі в перемиській єрархії на переломі 18/19. століття".** Невеличка стаття має велике значіння для історії українського народу в Галичині, бо на строго науковій основі джерельного матеріялу вона вирішує питання, що перший посів українського національного ренесансу зійшов тут, не у львівській, тільки в перемиській дієцезії і то на кількадесять років перед виступом Маркіяна Шашкевича; що першим заборолом і покровителем того відродженецького руху був таки владичий перемиський Крилос; та що духовим батьком цього руху був багатозаслужений і незабутній автор перших українських книжечок, парох Дроздович під Перемишлем і член перемиської Капітули **Іван Могильницький.** Одначе ця правда в ніякій мірі не може обнизити значіння, яке для Галицької Землі має муза Маркіяна Шашкевича.

Еспанія не має ніяких агресивних

ПЛЯНІВ СУПРОТИ ТАНЖЕРУ.

БУРҐОС, ПАТ. Еспанське міністерство закордонних справ рішуче заперечує поголоскам з деяких чужих часописів, немовби Еспанія хотіла заняти Танжер. (Як відомо, Танжер з околицею становить невтральну смугу і є під управою міжнародньої комісії).

ЕСПАНСЬКЕ СВЯТО ПЕРЕМОГИ ВІДБУДЕТЬСЯ МАБУТЬ 15. ТРАВНЯ.

БУРҐОС, ПАТ. Оголошено офіційно, що Еспанія відсвяткує мабуть свято перемоги 14. і 15. травня; дефіляда перед ґен. Франком відбудеться 15. травня. Як відомо, еспанський уряд обіцяв здемобілізувати по цій дефіляді свою армію, тому термін дефіляди має велике значіння.

Словаччині загрожує поділ між Мадярщину, Німеччину і Польщу?

ПРОТИПОЛЬСЬКА ПРОМОВА ВІЦЕПРЕМІЄРА ТУКИ.

„Ілюстровани Курієр Цодзєнни" ч. 112. з 24. п. м. подає в кореспонденції з Братислави промову, яку виголосив словацький віцепремієр Тука на словацькій студентській маніфестації. у Жиліні.

Він заявив, що

словацька держава завдячує своє повстання виключно Німеччині,

яка виступила проти проекту поділу Словаччини між Мадярщину, Німеччину й Польщу. Ворожа пропаганда намагається доказати, що Словаччина є в подібнім політичнім положенні як Чехія, та це неправда: Словаччина має власний уряд, армію, митну територію, валюту.

Приявність німецьких військ у Словаччині необхідна

для заґарантування словацькому народові незалежности. Підчас переговорів у Берліні німецькі ґенерали звернули увагу на те, що під стратегічним оглядом долина Ваґу є найслабшим місцем Словаччини, тому запропонували обсадити її нім. військами. Коли німецькі війська будуть зайві, негайно відійдуть відтіля. У Малих Карпатах будуть невеликі але сильні укріплення.

Ворожа пропаґанда хотіла переконати словаків, що

уряд продав Словаччину Німеччині,

найбільшому ворогові славян. Де мали словаки шукати підтримки? Хібаж у поляків, що над їхніми головами подавали руку мадярам і забрали словацькі землі?

За кілька днів почнуться словацько - мадярські переговори — ствердив Тука — тому не хочу псувати атмосфери. Підкреслю лише, що ми

ніколи не зречемося

тих словаків, що їх забрала Мадярщина.

У звязку з недавніми випадками наші вороги старались нацькувати нас проти Німеччини, яка — мовляв — узяла нас під опіку, а дозволила Мадярщині відірвати від Словаччини нові території. Тепер можу виявити, що

німецькі війська були готові боронити нашу державу.

Та колиб Мадярщина й Польща були проголосили мобілізацію, це було б довело до світової війни, на якій найгірше був би вийшов малий словацький нарід.

КИТАЙЦІ НЕ ЗАНЯЛИ КАЙФЕНУ.

ТОКІО. Домеї заперечує вістку, немовби китайські війська заняли Кайфен, важну стратегічну точку на люнґгайській залізниці у провінції Гонан.

САМОХОДОВИЙ ВИПАДОК ПРЕЗИДЕНТА РУЗВЕЛЬТА.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Коли през. Рузвельт вертався з Вірджінії, на одній з передмість Вашингтону мало що не трапилась йому самоходова катастрофа: на перехресті вулиць перетяв йому дорогу якийсь самохід у шаленім темпі; шофер спинив самохід президента в останній хвилині, якщоб він був посунувся кілька центиметрів дальше, був би впав жертвою катастрофи.

Румунський міністер закордонних справ приїхав до Льондону.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Мін. Ґафенку відплив з Бульонь пароплавом до Фолькстону, відкіля виїхав поїздом до Льондону.

На двірці Вікторії повитав його мін. Галіфакс та представники Румунії, Польщі, Туреччини і Греції.

ЩО СКАЗАВ ГІТЛЄР АМБАСАДОРОВІ ТАТАРЕСКУ?

ПАРИЖ, ПАТ. В дорозі з Брюкселі до Льондону спинився мін. Ґафенку у французькій надморській місцевости Ле Туке і відбув розмову з б. румунським премієром, теперішнім амбасадором у Парижі, Татареску. Як твердить „Ексцельзіор", Татареску поінформував премієра про стрічу з Гітлером. Гітлєр буцімто жалівся на теперішню протинімецьку кампанію наклепів та обурювався, що до тепер не приняли ніякої його пропозиції у справі розброєння та міжнародньої співпраці.

У ПРАЗІ ЗАБОРОНЕНО РОБИТИ СВІТЛИНИ.

ПРАГА, ПАТ. Влада заборонила робити світлини на вулицях Праги під загрозою кар та конфіскати апаратів.

Японія не висилає воєнних кораблів на Середземне Море.

ЯПОНСЬКА ОФІЦІЙНА АҐЕНЦІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ РЕВЕЛЯЦІЇ КОМУНІСТИЧНОГО ЩОДЕННИКА.

ТОКІО. Домеї катеґорично заперечує вістку, яка появилась у паризькій „Юманіте", немовби в Римі почались італійсько-японські розмови у справі висилки в половині травня на Середземне Море японської ескадри, зложеної з 12-ох торпедовців, 6-ох контрторпедовців, 12 ох підводних човнів та 2-ох малих кружляків.

НОВА БАЗА ФРАНЦУЗЬКОЇ ВОЄННОЇ ФЛЬОТИ НА СЕРЕДЗЕМНІМ МОРІ.

ПАРИЖ, ПАТ. В урядовім деннику появився декрет про утворення нової морської бази в Мерселькебір в Альжірі. Цілу околицю Мерселькебір визнано „укріпленим табором".

ДАЛЬШІ СЕРБСЬКО-ХОРВАТСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

БІЛГОРОД, ПАТ. Прем. Цветковіч продовжуватиме розмови з хорватським провідником Мачеком в понеділок рано.

СМЕРТЬ ПРОВІДНИКА ПОЛЯКІВ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, ПАТ. У берлінськім шпиталі св. Йосифа помер о. д-р Болеслав Доманський, голова союзу поляків у Німеччині.

МІНІСТР ТОРГОВЛІ ТА ПРОМИСЛУ ВИЇХАВ ДО АМЕРИКИ.

ВАРШАВА, ПАТ. 22. ц. м. міністр Роман відчалив з Гдині на пароплаві „Батори" до Ню-Йорку, щоб на запрошення американського уряду взяти участь у відкритті міжнародньої вистави. Він переведе розмови з урядовими чинниками та з польськими господарськими колами і звидить польські кольонії.

До повороту мін. Романа (кінець травня) заступатиме його віцемін. М. Соколовський.

Анґлійці орґанізують оборону Танґаніки.

ДАР ЕС САЛЯМ АТЕ. Уряд Танґаніки (британська східна Африка) заповів, що утворить у травні „морський корпус оборони", зложений з европейських і туземних добровольців.

МІНІСТР ДЛЯ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ, ПАТ. До Львова приїхав міністр Косцялковський. Він відбув з воєводою Біликом та начальниками поодиноких відділів публичних робіт нараду, щоб устійнити умовини, які побільшать варстати праці.

Оснування альбанської фашиствської партії.

ТІРАНА, ПАТ. В неділю рано приїхав до Тірани ген. секретар фашистівської партії Стараче, міністр публ. робіт Джіялі та держ. підсекретар альбанських справ Бені. Вони взяли участь в офіційнім оснуванні альбанської фашистівської партії, яку покликав до життя Стараче в імени Мусоліні. Альбанська рада внесла обовязковий фашистівський привіт, піднесеною рукою.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ҐЕНЕРАЛЬНИЙ НАМІСНИК В АЛЬБАНІЇ.

РИМ, Стефані. Королівським декретом заіменовано дотеперішнього італійського посла в Тірані Франческа Джакомоне ді Сан Савіно ґенеральним намісником.

СТРІЧА ІТАЛІЙСЬКИХ ВІЙСЬК З ЮГОСЛОВЯНСЬКИМИ НА АЛЬБАНСЬКІМ ПОГРАНИЧЧІ.

ТІРАНА, Стефані. Італійська військова влада в Альбанії навязала контакт з югословянською. Цей контакт мав щирий характер.

ПАТ ПРО ВБИВСТВО КОМАНДАНТА ПОЛІЦІЇ В ТЕРНОПІЛЬЩИНІ.

ВАРШАВА, ПАТ повідомляє: 20. ц. м. у Дичкові пов. Тернопіль кількох мужчин затакувало підчас контрольної служби команданта поліційної станиці з Бірків Великих Андрія Слабого, та застрілили його з револьвера. У висліді слідства притримано одного з виконавців замаху, Омелька Зварича, відомого діячаОУН; виявилося, що підчас боротьби поводовник Слаби поранив його важко. Пошукування за іншими замаховцями тривають.

Спортова сторінка.

Це не були змагання.

ЯРОСЛАВ (Власн. тел.). **УКРАЇНА — ВКС 2:1 (1:1).**

Важко тепер писати звідомлення зі змагань із провінціональними дружинами. Та мабуть ні одна львівська дружина не переходить таких халеп, як Україна. Цього, що ділося в Ярославі, не можна ніяк назвати спортом. Змагуни ВКС-у, наче за намовою змагалися виграти всіма дозволеними й недозволеними засобами. Якщо суддя докінчив ці змагання, то хіба лиш тому, щоб не виставляти чорно-червоних удруге на такі прикрощі при докінчуванні стрічі.

Змагання почалися при зимній і вітряній погоді. Почав росити дощ. ВКС грав І. половину з вітром. Перші хвилини минають на взаїмнім випробуванні сил та терену. Поміч і залога чорно-червоних не могла спершу освоїтися, тому теж ВКС доволі сильно натискає в перших хвилинах. Та й Україна переводить кілька гарних акцій. Підчас одної з таких акцій Скоцень віддає на ворота ВКС-у некольну бомбу з волея, що її з трудом оборонив воротар. Вислідом легкої переваги ВКС-у були 4 роги. Перші ворота здобула ярославська дружина в 10 хв. із несподіваного, легкого „фальшованого" стрілу, якого Скоцень І. не зловив на ногу. Слаба інтервенція Гнури прийшла запізно і...0:1. Несподівана страта воріт зовсім не здепримувала чорно-червоних, навпаки додала їм нового завзяття до гри. Україна перейшла до протинаступу, осягнула кілька рогів, з яких один приніс вирівнання. Диньо б'є ріг, Нойман ловить мяч і з волея стріляє здалеку на ворота у віконце 1:1. Натиск України триває далі. ВКС починає грати брутально. Суддя п. Земан раз-у-раз перериває гру та напоминає змагунів ВКС-у. Це не багато помагає, бо в одному менті Худаїцький ординарно копає Магоцького, якого зносять із гриша. Худаїцького суддя викидає. Рішення судді зовсім не впливає на настрій ярославських грачів, які ще більше починають „гуляти". Магоцький згодом вертається, але вже до кінця статистує.

У ІІ-ій половині ввесь час гнітуча перевага чорно-червоних. У тому часі знаменито грала залога й поміч України, зокрема Каратницький, який двоївся, троївся на гриші, не зважаючи на те, що його ввесь час обкопували та обштовхували змагуни ВСК-у. Нойман вкінці почав уже грати головою, що досі в нього було д. рідким явищем. ВКС бороняться перед наступами України розпучливо, не перебираючи в засобах. Шумовиння з другого партеру починає обкидувати чорно-червоних камінням. Інтервенції судді не багато помагають. Автім і він не почувався зовсім безпечний. У той час напад України не використав кількох певних ситуацій (Диньо) і щойно на 5 хв. перед кінцем упали вирішні ворота в такій ситуації: певний стріл Скоценя ІІ. боронить заложник руками в самих воротах. Карний б'є Міклош ІІ. і 2:1.

Після змагань, коли дружина України ішла до поїзду вуличне шумовиння знову заатакувало українську дружину і щойно завдяки інтервенції поліції та деяких вояків удалося дружині ціло дійти до двірця. Слід підкреслити, що такої дикої та ординарної гри у Львові ще взагалі ніхто не бачив.

Дружина чорно-червоних заслуговує на признання за свою жертвенність у таких умовинах, що загрожують здоровлю та навіть життю змагунів та за добру пропаганду українського спорту.

Сян знову взяв перешкоду.

РЯШІВ. **СЯН — РЕСОВІЯ 1:0 (1:0).**

Сян рішуче не хоче дати себе збити та вислідами на гриші доказує, що він заслуговує на побут в О. Л. Виграти в Ряшеві з Ресовією навіть найкращій дружині не легко, тому теж перемога сяновиків заслуговує на окреме підкреслення. Ця перемога принесе цінні два пункти, що їх у ніяких паперових обчисленнях ніхто не брав під увагу.

Вирішні ворота для Сяну здобув [illegible]. До цієї перемоги причинився без сумніву Гуцул, який боронив навіть у безнадійних ситуаціях.

Суддював п. Раніш.

——o——

Інші висліди Окружної Ліґи.

Львів. ПОГОНЬ І Б—ПОГОНЬ (Стрий) 3:1 (1:0).

Дуже гострі, навіть брутальні змагання. Погонь І Б грала від 35 хв. в девятку, без розбитих: Шмідта й Єдинака. Ворота для львівської дружини здобули: Карпінський, Яніковський і Боровський, для стриян Парияк. Суддя п. Курцвайль.

Перемишль. ПОЛЬОНІЯ—РКС 1:0 (1:0).

Польнія стріляла одинокі ворота в 40 хв. з карного (Зелінський). Суддя п. К. Бик.

Самбір. ЧОРНІ—КОРОНА 2:1 (1:1).

Ворота для Чорних здобули: Жорковський і Топілко, для Корони Мельнічек. Суддя п. Вебер.

Дрогобич. ЮНАК—ЛЕХІЯ 4:1 (2:0).

Юнак мав доволі помітну перевагу. Ворота для Юнака здобули Кручек 2, Маковський і Ґурський, для Лехії Коженьовський. Підчас гри розбився в зударі з Книжицьким воротар Юнака Геруля, тому теж дрогобицька публика поставилася ворожо до грачів Лехії. Суддя п. Бжуховський.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІҐИ.

1. Юнак	16	25:7	43.18
2. Україна	**16**	**21:11**	**40:22**
3. Погонь І Б	17	20:14	42:27
4. Чорні	14	17:11	25:22
5. Погонь (Стрий)	15	16:14	40:27
6. Гасмонея	15	15:15	16:19
7. Ресовія	15	14:16	27:28
8. Лехія	15	14:16	16:20
9. Польонія	16	13:19	24:33
10. ВКС	13	12:15	26:19
11. Корона	16	12:20	23:50
12. Сян	**16**	**11:21**	**19:40**
13. РКС	16	10:22	9:19

МИСТЕЦТВА ДЕРЖАВНОЇ ЛІҐИ.

Варшава. ГАРБАРНЯ—ВАРШАВЯНКА 2:0 (0:0).
Краків. КРАКОВІЯ—УНІОН ТУРІНҐ 1:0 (1:0).
Хожув. РУХ—АКС 3:2 (2:1).

Львів. ПОГОНЬ—ПОЛЬОНІЯ 3:2 (1:0).

В табелі веде Рух перед Краковією, Вартою та Погонею. На дальших місцях опинилися: Висла, Гарбарня, Польонія, АКС, Варшавянка та Уніон Турінґ.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Стрий. Вл. тел. — С. СКАЛА—СТРИЯНКА 4:2 (4:1).

Відплатні змагання за мистецтво А-кляси підкарпатської підокруги, своєрідні стрийські „дербі" вирішила Скала певно у свою користь. В І пол. українська дружина грала з вітром і мала велику перевагу. Стрілені і голі зовсім не віддзеркалюють тієї переваги, бо Скала не використала багато найдогідніших ситуацій. Одначе Скала тепер у всіх лініях вирівняна, дружина грає твердо й амбітно. Крайникам не достає швидкости й техн. опанування мяча. В помочі слабше чомусь заграв Котурбач. Якщо Скала далі виявлятиме таку форму, то може виграти всі стрічі. Змагання починає Скала і вже в 1 хв. Новак добуває в підворітнову замішанні перші ворота. У 10 хв. Павлічка підвищує вислід до 2:0. Скала ввесь час натискає, одначе вітер зносить стріли понад поперечку. У 27 хв. Городиський здобув перші ворота для Стриянки. Чергові ворота для Скали здобув Заплатинський у 34 і 40 хв. У другій половині гра вирівнюється, хоч Скала має далі багато догідних позицій, але напад Скали збентежений несподіваним і неоправданим виключенням із гри Заплатинського, марнував навіть найдогідніші позиції. Зате Стриянці вдалося в 65 хв. зі стрілу Городиського здобути другі ворота. Стриянка грала брутально.

Суддя п. Бидзеровський зі Самбора слабий.

По цих змаганнях Скала займає третє місце з 10 грами, 14 здобутими пунктками і відношенням воріт 18:16.

ТЕРНОПІЛЬ. (Вл. тел. — К.) **ПОДІЛЛЯ — ЛЕҐІОН 1:0 (1:0).**

Перші весняні змагання за мистецтво А-кляси вирішило Поділля у свою користь, здобуваючи таким чином 2 дорогоцінні пункти.

Склад Поділля був такий: Карауш, Королюк ІІ., Тераз; Пронішин, Чумак, Мітрінга; Ройовський, Доля, Королюк ІІІ, Душенко, Козуб. Всі змагуни вдоволили в цій стрічі.

Гру почало Поділля небезпечним наступом і вже в 7 хв. Душенкові усміхнулося щастя, одначе із 4 м. він стріляв воротареві в руки. Поділля мало в той час перевагу, хоч грало проти вітру. У 30 хв. гарна акція: Душенко—Козуб—Ройовський кінчиться головкою того останнього і Поділля веде 1:0. У другій половині Поділля теж удержало свою перевагу, за винятком останніх 15 хв. Поділля змарнувало у другій половині 5 певних позицій.

Суддював д. добре м-р Гарди. Видців к. 1.000.

ДРОГОБИЧ. **ТУР — ТУР (Борислав) 2:2 (1:1).**

ТОВ. ЗМАГАННЯ.

ДРОГОБИЧ. (Вл. тел). **ВАТРА — ЮНАК І Б 1:2 (0:1).**

Товариські змагання Ватри з А-клясовим противником закінчилися програною нашої дружини, але постава Ватри велить сподіватися, що в мистецтвах В-кляси вона не програє ні одних змагань. Ватра держалася добре до 40 хв. і щойно тоді з вини залоги ватрівців удалося Юнакові здобути перші ворота. У Ватрі добре виграла поміч у складі: Фесик, Кушнір, Неділенко та Флюнт у нападі, який розбитий вийшов із гриша.

Суддя п. Будинь.

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

УКРАЇНА ІІ—ТШЛ ІІ 1:1 (0:0).

Ворота для України здобув Кузьма. Левандівська публика поводилася зовсім не по спортовому.

ЗОРЯ—ПОЩСК 2:0 (1:0).

Змагуни Зорі взялися до праці і по амбітній грі покопали свого противника. Ворота для Зорі здобули Крушельницький з вільного і Балдик.

СТЕП—ЗЕНІТ 6:1.

МИСТЕЦТВА ЮНІОРІВ.

УКРАЇНА—ҐВЯЗДА 16:0 (6:0).

Юніори України осягнули на цих змаганнях рекорд стрілених воріт, бо вислід 16:0 в мистецьких змаганнях не так часто трапляється. Ворота для України здобули: Зубач 7, „Михась" 3, „Юзько" 3, Диньо (з карного) 1, „Джолі" і Федорчак по 1.

Тернопіль. ЛЕҐІОН—ПОДІЛЛЯ 2:0.

Юніори Поділля програли з Леґіоном у мистецьких змаганнях, які відбулися як передметч перших дружин. Поділля виступає тепер у „відмолодженому" складі.

——o——

ПЕРШИЙ ВИСТУП ТОВМАЦЬКОГО „ЛУГУ".

Товмач, 16. 4. Гасмонея—Луг 3:0 (1:0).

Перед мистецтвами „Луг" відбув товариські змагання з місцевою Гасмонеєю. Склад Лугу такий: Порияк, Богайчук І, Лесюк, Мосяк, Романюк, Гапюк, Ліськевич, Стельмах, Луцик, Юрчак і Мериндa. Гасмонея виграла ці змагання припадково, бо Луг мав у ІІ. половині сильну перевагу, просто відбував тренінґ на одні ворота, але тієї переваги не вмів використати. При тому Луг мав ще неймовірного пеха. Навіть 2 карних копів Луг не використав. До цих змагань виступив Луг по двох тренінгах, тому можна сподіватися, що по совіснім тренінгу Луг виявить свою справжню вартість. — Б. Л.

НАКОЛЕСНИЦЬКИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ ДОВКОЛА ЛЬВОВА.

УСПІХ БАБІЯ — УКРАЇНА.

В неділю 23. ц. м. відбулися у Львові наколесницькі змагання за мистецтво Польщі в бізі навпростець. Траса, довга на 28 км. вела довкола Львова зі Східних Торгів Персенківкою, Кульпарковом, Левандівкою, Клепарівською горою, Замарстиновом, понад Полтву, де брами „Кайзервальду" і Погулянки, через Зелену Рогачку і Залізну Воду знову на Торги. В цьому бізі брали участь найкращі польські наколесники з Варшави і Кракова. З України стартували: Бабій, Степаник, Лата й Колтуцький. Лата й Бабій скінчили біг, Степаник і Колтуцький відступили. Ці змагання принесли успіх Бабієві, який на 25 змагунів зайняв 5 місце черги та перше зпоміж львівських змагунів, залишивши за собою деяких „славних зорянів" Варшави і Кракова. При тому Бабій коло Знесіння перегнав був лідерів бігу, одначе нещасливий упадок приневолив його знову боротися за краще місце. Суперникам Бабія вдалося його „взяти" аж на останній горі перед метою. Лата мав фатальний упадок, який чудом щасливо покінчився. Його 12 місце в такій сильній конкуренції — це теж для нього успіх.

Технічні висліди бігу були такі (подаємо тільки 10 склясифікованих місць): 1) Наперала (Сирена-Варшава) 1,18,21; 2) Вжесінський (КПВ-Варшава) 1,18,27; 3) Вавдор 1,18,28; 4) Нецейовський (Варшавянка) 1,18,28,2; 5) Бабій (Україна) 1,18,28,4. На дальших місцях прийшли: 6) Опіят (ЛТКМ); 7) Янік (один із 10-ох найкращих Польщі — Краковія); 8) Домбровецький (Краків-КС) 9) Бенько; 10) Найґебауер (Стшелец-Львів).

•

п. Яримович Роман (Україна) здав іспит у ЛОЗ на головного шосового наколесницького суддю.

——o——

КОШІВКА.

КПВ — УКРАЇНА 53:10 (29:4).

Фінальні змагання за чашу Округи. КПВ виставило першу дружину замість запасної. Всеж таки Україна ставила А-клясовому противникові завзятий опір. Спершу оборона України не вміла ще якось [illegible] ставляти противників, одначе згодом всі змагуни [illegible] гралися. КПВ сильніший фізично та краще зіграний. Точки для України здобули: Наклович І. — 4, Мірський 4 і Бойцун 2. Ці змагання відбулися в суботу 22. ц. м.

УКРАЇНА—ЧУВАЙ 42:22 (16:12).

Перші, справді добрі змагання наших кошівкарів. Україна грала д. жертвенно й амбітно та була тактично краща від противника. Точки здобули для України: Стефанівський 13, Мірський 10, Наклович І 6, Білик 5, Клим 4, Бойцун і Наклович ІІ по 2.

По цих змаганнях Україна здобула віцемистецтво своєї групи 2 перемогами та 1 програною. Перше місце зайняло КПВ.

МІЖНАРОДНІ СТРІЧІ.

Голяндія — Бельґія 3:2. Видців 55.000.
Бріссель — Амстердам 1:1.
Роттердам — Антверпен 2:2.

Сторінка без політики.

В гостині в альбанського короля.

ДОБРОСЕРДНИЙ КОРОЛЬ ЗОГУ І. ВИКУРЮВАВ ДЕННО СОТНЮ ПАПІРОСОК.

Г. В. Броджен подає на сторінках „Вечору Варшавського“ цікавий репортаж про життя недавнього альбанського короля.

Одна із найцікавіших країн світа це Альбанія, а її недавній володар міг би слушно вважати себе найбільш ліберальним монархом. Добродушний Зогу І. схожий подекуди на... Гітлера. На деяких знимках, головно з давніших часів, він нагадував східний тип, сьогодні вже зевропеїщився. Він подібний до німецького канцлера, тільки з тією ріжницею, що Гітлер має гострий, сильний голос, а Зогу має лагідний та мягкий тембр голосу. Підчас дискусії він промовляє спокійно, мельодійно, як людина, що передовсім цінить „святий спокій“.

На те, щоб виробити собі ясний погляд про недавнього альбанського короля, слід пригадати, що його вважали в Альбанії за володаря в англійському стилі і що нераз порівнювали його до Едварда VIII. Він походить із роду, який має монополь сповняти королівські обовязки, тому і вважали його за правного володаря Альбанії, єдиний закид який робили йому піддані — переважно селяни — це той, що він занадто нагадував собою отих чужих туристів, які відвідували Альбанію підчас літніх прогульок.

Любовні пригоди.

Так, як Едвард VIII., король Зогу довго залишався в парубочому стані, бо не міг собі дібрати відповідної товаришки життя.

Не буде від речі описати подію, яка трапилася підчас мого побуту в Тірані.

Зажурені міністри, що його „королівська Милість“ досі живе у безженному стані, рішили заанґажувати славного подружнього аґента, інакше кажучи „свата“, що зводив пари по королівських дворах. Тим сватом був граф Тенгуйлен, що походив із Голяндії. До нього саме звернулися панове міністри з проханням постачати їм життєписи сорока княжних, блакитної крови разом із їхніми неретушованими знимками.

По кількох тижнях голяндський сват представив міністрам спис княжних, готових вийти за короля. Коли цей спис представили королеві, він, сердега, заклопотався немало, бо ніяк не мав охоти вязатися подружнім вузлом, хочби й із найвродливішою дівчиною, хоч і не хотів собі зражувати підданих. Почіхавшися у голову, він показав на першу з черги на другій графській листі графівну Йоанну фон Мікес.

Граф-сват миттю всів на літак і полетів до Будапешту, звідки кілька днів пізніше привіз ондульовану, виманікіровану і залякану від страху графівну.

Тимчасом виявилося, що знимка справді була ретушована і не відповідала дійсности.

Панянка вернулася до Будапешту з гарбузом. Рідня вигадала для неї „алібі“, всі тітки відпаленої ґрафівни стали спліткувати, що Йоанна — католичка, не могла одружитися з музулманином, який не думає вирікатися своєї віри в Магомета і раю з гурисками.

Іншим разом знову замкнули до вязниці аж 23 альбанців, які надто нахабно втручувались у приватне життя короля і намагалися накинути королеві якусь княжну Фатму.

Одначе небаром королівські сестри винайшли в Будапешті вродливу братову, яка, на жаль, мала пережити дуже короткий „золотий сон“ із королевичем, що мав небавком прибрати на себе постать „сірої людини“.

Папіроски та одяги.

Коли вперше довелося мені говорити з королем Зогу, мою увагу звернув його славетний соломяний капелюх й папіроска на довгому мундштуку, що наче приріс до кутика його уст. Король ніколи не розставався з папіроскою. Курив їх щонайменше сотню на день.

Треба признати, що він одягався дуже елеґантно і влатно єднав колір вбрання з відтінню краваток. Його улюбленим одягом був комплет із попелястої фланелі із сіро-блакитною сорочкою.

Гостинність і бридж.

Він приняв мене незвичайно ввічливо, ба навіть із задовіллям, а це переконало мене в тому, що король нудьгує у своїй палаті та радо бачить у ній гостей із світа.

Король Альбанії має без сумніву товариський талант, гостинний та дуже милий у розмові.

Розмова зійшла, очевидно, на тему Альбанії.

— Впевняю вас, що це прекрасний край. Мені прикро, що його так мало знають та не доцінюють його прикмет.

Цей чудовий край був причиною неодного клопоту короля і то не меншого від тих, що сиплються на голови королів та міністрів інших країв. Альбанський король працював від ранку до пополудня, відтак ішов на прохід, або гостив визначних чужинців, що перебували в Тірані.

— Це одна із моїх улюблених розваг, бо я дуже люблю навязувати звязки з чужинцями, які захоплюються моїм краєм.

При цих словах мав вигляд і акцент антикваря, що заохочує гостей оглянути його цінні збірки.

Нараз мистець церемонії заповів гостину двох анґлійських інжинірів. Коли вони ввійшли до вітальної, король звернувся до нас із пропозицією, яка нас подекуди збентежила:

— Задержіться, панове, довше, то заграємо бриджа, коли маєте охоту.

І справді авдієнція перемінилася у веселу партійку підчас якої його королівська милість Зогу І. признався, що часто заглядає до Рояль Паляс, найбільшого готелю в Тірані, та орґанізує там бриджа. Як тільки під рукою знайдеться трьох бриджістів...

Але це в Альбанії дуже рідко трапляється...

Індіяни розуміють гостинність по свому.

Немалий клопіт має містр Колліер, комісар індіян при американському уряді у Вашінгтоні, зі своїми піклуванцями. До його обовязків належить дбати про всі справи червоношкірих індіян, які досі залишилися в американських резерватах та втішаються незвичайно дбайливою опікою уряду. Коли тільки у тих резерватах (бо там зберігають останні зразки індіян, що вимерли, таксамо як рідких звірів) діється щось не так, як повинно, то зараз кільканадцять, а то й кільканацять вождів приїзджає до Вашінгтону.

В цьому не було б нічого дивного, якби ці червоношкірі джентельмени розуміли, що приїзджаючи до міста, необхідно мати гроші на видатки. Ні, вони приїзджають без сотика при душі, живуть у першорядних готелях — а рахунок... просять переслати до уряду.

Щож, в їхньому понятті гостинність це обовязок господарів, чому ж би вони не мали бути гостями уряду? Тимчасом добродій Колліер, комісар для індійських справ, не має на такі видатки ні сотика. Тому він вислав до всіх вождів індіян повідомлення, що традиційній гостинности... край і від тепер вони мусять сами платити свої рахунки по гостинницях, бо вашингтонський уряд не призначив на це грошей.

— Адже це неможлива річ! — виправдується прилюдно Колліер — куди ми зайшлиб? Кожний індіянин, якому будьщо влізе в голову, вибирається до міста, перебуває у першорядній гостинниці, заїдає найвибагливіші страви і все це на рахунок уряду?! Ще того тільки бракувало б, щоб вони домагалися від уряду платити за направу їх старих авт“

Сім чудес світу для сучасників.

Французький щоденник „Ентрансіжан“ розписав анкету серед ріжних чільних голов Франції на тему: які явища чи предмети вони вважають 7 чудесами сьогочасного світу? Добре пригадати, що у старовину такими чудесами були: египетські піраміди, звисні сади Семіраміди, Александрівська морська ліхтарня, статуя Олімпійського Юпітера, святиня Діяни з Ефезу, кольос з Родосу і нагробник Мавзоля. Деякі французькі письменники дали вже відповідь. Андре Жід уважає, що старовинні чудеса треба залишити на свому місці, а до них додати тільки деякі нові. Напр. залив Ріо де Жанейро при сході сонця це справжнє чудо природи, а не людських рук. Ролян Доржелес, хоч парижанин, таки не перестає захоплюватися Айфелевою вежею, вважаючи її чудом техніки. Андре Моруа ще більше „французький“, бо знаходить аж кілька таких чудес недалеко: Дім Інвалідів, перспективу від площі Згоди до Тріюмфального Луку з Лювром та Елізейськими Полями, собори Нотр Дам, у Шартр та Амієн і палату Тріянон у Версалі. Для Жана Жіроду сьогочасні чудеса — це собор у Шартр, американські хмародери, автостради, прилюдні сади. Для Жана Кокто одні із найбільших чудес — Радіо-Сіті в Ню Йорку, Сан Франціско вночі, китайський та японський театр. Інші письменники захоплюються радіом, телевізією, телефоном, літаком, кіном, рахівничою машиною та хірургією.

Зубарі в Індокитаю.

Два роки тому французький уряд видав закон і видрукував його у „Збірнику державних законів“ забороняючи в Індокитаї місцевим зубарям витягати і лікувати зуби примітивними засобами, без лікарського патенту. Виявилося, що населення знехтувало цей закон, бо на всьому просторі краю фахових дентистів нема і люди від віків звикли до пальців замість дентистичного приладдя або до звичайних кліщів. Тепер „Збірник державних законів“ дозволяє практикувати своєрідним зубарям ще на якийсь час „згідно з місцевими звичаями“, поки зі школи для дентистів у Ганої не вийде перша серія лікарів.

ГУМОР.

У ШКОЛІ

Юрцьо має аритметичну вправу: „Як найкраще поділити 11 яблук між 12 дітей?“

Він починає відповідь так: „Тих 11 яблук треба насамперед обібрати, потім положити до води і поставити на кухню. Коли вже компот готовий, тоді кличу всіх 12 товаришів і кажу...“

ЗНАЄ СВОЇХ.

Студент хоче винайняти кімнату.

— А чи ви можете покликатися на когось, де ви мешкали раніше... бо тепер, знаєте, такі часи — каже господиня.

— О, прошу пані... Даю вам слово чести, що коли я переносився з останнього мешкання, то моя попередня господиня плакала.

— Щодо мене, то це виключене. Бо я вимагаю від своїх льокаторів комірне згори.

КУПЕЦЬКИЙ ХИСТ.

Пан судля Брицький закоханий у панні Стефі. Він сидить у сальоні і чекає на неї. Нараз входить туди 6-літній братчик Стефи. Пан судля кличе його до себе і каже пошепки:

— Микольцю, як дістанеш для мене від твоєї сестрички так, щоб ніхто не знав, один льочок з її волосся, то я дам тобі одного золотого.

— А кілько пан судля дасть за цілу її перуку?

Памяти д-ра Володимира Вербенця.

(Замість грудки землі на могилу Покійного — короткий спомин знайомого)

У великодну пятницю ц. р. помер у Львові в заведенні для невилічних лікар д-р Володимир Вербенець у 70-ім році життя внаслідок довгої і тяжкої недуги, якої лікарі не могли означити, а яка полягала на повільному і постепенному паралїжі цілого організму.

Покійного пізнав я 20 літ тому як начальника української галицької дипльоматичної місії в Білгороді, яка урядувала в тісному порозумінні з чеською місією, бо серби як русофіли не визнавали офіціяльно тодішньої української державности в Галичині. Коли серби в червні 1919. р. спровадили до Білгороду кількасот б. австрійських полонених, переважно українців з Галичини, і передали їх польському представництву в Білгороді, тоді зявився між нами д-р Вербенець і зачав робити заходи у тамошньому польському консуляті, щоб нас видобути для української влади. Тямлю, що десь другого або третього дня нашого побуту в Білгороді прийшов між нас високий, пристійний мужчина, літ коло 50, у сивому одязі, соломковому капелюсі з паличкою в руці і з течкою під пахою. З ним був тоді ще сотник-летун Української Галицької Армії П. Ф. І на подвірю польського консуляту в Білгороді відбулось українське віче при участи кількасот осіб. Перший промовляв д-р Вербенець. Наперед оповів нам, що сталося в Галичині від листопада 1918. р. до травня 1919 р., бо ми, полонені в Сербії, жили як у мішку, відрізані від світа в таборі полонених у Піроті. Пригадую собі, що д-р Вербенець зреферував докладно земельний закон нашої тодішньої держави в Галичині. Мені видалася та промова трохи занадто агітаційною. Але тоді була така атмосфера в Галичині, що найважнішою справою уважали ділити землю і ту атмосферу привіз д-р В. зі собою до Білгороду.

Кільканацять літ пізніше стрінувся я з д-ром Вербенцем у Львові вже як схорованим старцем, який у муках доживав свого віку. Я відвідав його разом з одним його близьким приятелем, який часто відвідував д-ра В. та полагоджував хорому ріжні справи. Від того приятеля Покійного я довідався, що д-р В. був довгі роки військовим лікарем при австрійській воєнній маринарці. Подібно як д-р Ярослав Окуневський, і д-р Вербенець відбував на австрійському воєнному кораблі далекі і довгі подорожі. Був кількакратно довший час у ріжних містах Японії, в Китаю та в інших орієнтальних краях. Був також у столиці царської Росії Петрограді і мабуть також в інших европейських краях. З побуту в Японії та в Китаю мав Покійний багато ріжних памяток, які показував мені, коли я його відвідав у Львові в 1937. р. М. ін. пок. д-р В. оповідав про те, що брав участь у здавленні т. зв. повстання боксерів у Китаю в 1901. р. Тоді европейські великодержави висадили були спільний карний корпус, який і здавив грізний бунт китайців, звернений проти европейців.

Вже перед світовою війною д-р Вербенець перенісся був з фльоти до сухопутної служби і був військовим лікарем у м. Бадені коло Відня. Після розвалу австро-угорської монархії Покійний, як згадано, став головою дипльоматичної місії ЗУНР в Білгороді. Д-р Вербенець умів дуже цікаво оповідати враження зі своїх подорожей і спомини зі свого життя, але — на жаль — не списав їх, так, як і багато інших наших визначних людей, що забирають свої спомини зі собою до гробу.

Після війни як б. австрійський емерит осів у Рогатині і відчинив там лікарську канцелярію. Крім того був шкільним лікарем в українській рогатинській гімназії. Як шкільний лікар і приятель молоді брав д-р В. живу участь у шкільному Пласті. Після розвязання Пласту в 1930. р. пок. д-р В. як пластовий діяч був увязнений і сидів кілька місяців у вязниці. Може й там підірвав своє здоровля і незабаром попав у невилічну недугу, що й спричинила смерть. Похоронили Покійного в Ярославі, де його батько був у своїм часі посадником міста.

З Покійним зійшов у могилу гарячий патріот і визначний суспільний діяч та якийсь час навіть дипльомат. Ті, що знають докладніше життя і діяльність Покійного, повинні б написати про неї більше.

З. П.

Подяка.

ВПП. Д-рові Й. Філясові, Д-рові Поповичеві за щиру і чисто-батьківську лікарську опіку, — та всім лікарям і ССестрам Укр. Шпиталю Народньої Лічниці у Львові, що опікувались та трудились в часі довготривалої недуги нашого дорогого синочка, — цією дорогою складаємо **щиро - сердечну подяку.**

Керничні — Рудки

заокеанські книгарні. Таким способом українська пісня й музика поширюється в цілому світі. Загальні збори вибрали Надзірну Раду на 3 роки в особах пп.: д-ра О. Бариляка, Е. Вальнера і Т. Білостоцького. По затвердженні буджету на 1939. рік намічено програму видавничих праць у цьому році та з закликом до всіх музик-композиторів, диригентів, музичних товариств і т. д. набувати уділи та присилати нові праці до друку закінчено збори.

— **Видавнича діяльність Ставропигійського Інституту** була в цьому році — пише „Русскій Голос" з 20. IV. — скромна тому, бо треба було оплатити податки, позички і знизити, згідно з постановою закону, чинші за мешкання. За минулий рік Ставропигійський Інститут видав тільки дві книжки: „Временник" під редакцією В. Р. Ваврика і „Церковний Устав", зіставлений пок. проф. о. д-ром Титом Мишковським. Цей більше як скромний цілорічний біланс видавничої діяльности Ставропигійського Інституту не спинив ендецьке „Слово Народове" написати в числі з 18. IV. в честь культурницької та видавничої діяльности Ставроп. Інституту теплий панегірик. Хоча у книгарні Інституту назбиралися — як пише „Русскій Голос" — великі запаси книжок церковного та світського змісту, то попит на ці книжки у звітовому році був дуже малий. За цілий рік продано з цих книжок товару всього на 5.351.04 зол. Отже видано народні інститутські гроші на всяку москвофільську мертвеччину на те, щоб цією духовою поживою годувалися по магазинах миші та щурі!

НОВИНКИ

ВІВТОРОК.

25

КВІТЕНЬ

Ст. ст. 12. квітня 1939.
Василя прп.
Лат. Марка св.
Сонце схід: — 4.12, захід — 18.33
Місяць: схід — 9.30, захід 0.09.
Перша чверть в год. 22.20

Завтра: 26. квітня. Середа.
Ст. ст. 13. квітня 1939.
Артемона свмч.
Лат. Клита і Марка.
Сонце: схід — 4.10, захід — 18.34.
Місяць: схід — 10.42, захід — 0.51.

——o——

— **Засідання Виділу „Молодої Громади"** відбудеться в понеділок 24-го ц. м. в год. 6.30 ввечір. 896

— **Союз Українських Студентів „Основа" в Данціґу** подає до відома, що на 36-их Загальних Зборах дня 16. ц. м. вибрано Управу „Основи" на літній семестр 1939. р. в такому складі: Дмитро Болеста — голова, Богдан Покінський — заст. гол. і секретар, Роман Чавс — скарбник, Роман Канцір — домівкар, Роман Лапичак — пресовий референт, Роман Рибак — референт фіз. виховання, Олександер Сухенко — референт практик, Роман Галібей — заступник секретаря. Контрольна Комісія: Ярослав Оришкевич, Евген Гринишин, Орест Семчишин. Запити в справі студій у Данціґу слати на адресу: Verein ukrainischer Studenten „Osnowa", Danzig-Langfuhr, Technische Hochschule. На відповідь долучити почтову марку.

— **В 30-ліття заснування заведення СС. Василіянок у Станиславові.** Цього року минає 30 літ від заснування заведення СС. Василіянок у Станиславові. Комітет, зложений з учителів, батьків та бувших учениць заведення хоче вшанувати ці роковини ювілейним святом дня 4. VI. ц. р. У програму свята ввійдуть: богослуження, ювілейна академія, вистава ручних праць і учениць і видання невеличкої публікації. З тією метою підписаний Комітет звертається з увічливим проханням до б. учениць заведення: 1) взяти численну участь у ювілейному дні, 2) надсилати свої спомини чи статті, що могли б увійти до збірника. Письма надсилати на адресу: Гімназія СС. Василіянок у Станиславові, вул. Петра Скарги 17. — **Комітет.**

— **Бранка річника 1918.** На мурах Львова та інших міст появились оголошення про бранку рекрутів, уроджених у 1918. р. До бранки мають ставитися крім рекрутів 1918. р. теж мужчини до 50. р. життя, які не ставали ще досі з якихнебудь причин перед бранковою комісією та не мають військових особистих документів.

— **Загальні Збори Муз. Накладні „Торбан" у Львові.** VI. з черги звичайні загальні збори музично-видавничої кооперативи „Торбан" відбулися дня 6-го квітня ц. р. при участи львівських членів. Звіт з діяльности цієї рухливої накладні за 1938-ий рік зложив член управи інж. Я. Вінцковський. У звітовому році кооператива видала 15 чисел, головно пісень на мішані хори, що їх потребують наші співочі товариства, читальняні хори і т. д. Збут видань „Торбана" наладнаний через краєві й

— **20-ліття приїзду армії ген. Галлера з Франції до Польщі** святкують тепер ріжні організації в західній Польщі. Ген. Галлер зі своїм штабом станув на польській території 20. квітня, маючи конкретне завдання від мирової конференції виступити зі своєю армією на большевицькому фронті. Армія Галлера дійсно воювала проти большевиків, але аж після того, як модерною зброєю і численними танками з французьких воєнних припасів ударила ненадійно на УГА і виперла її за Збруч. Комбатанти галлерівської армії власне цей момент, а не большевицьку кампанію, уважають за свій найбільший тріюмф і з цієї самої причини саме польські ендеки армію Галлера вважають гордощами польських збройних сил.

— **Львівська хроніка.** Теофіль Федун із Камінки Струм. попав у пятницю пополудні разом із своєю фірою під колеса поїзду опалік рафінерії нафти на Знесінні. На щастя Федун і кінь вийшли цілo з пригоди, тільки фіру поїзд ушкодив. — У Львові арештувала поліція Саля Зільбершлаґа під замітом, що він виконав у Кракові кілька мешканевих вломів.
— За кишеневу крадіж арештовано 18-літньо-

Подяка.

Отсим складаю найщирішу подяку Вп. П. Лікарям Української Лічниці, Вп. П. Д-рові Лаврівському, Вп. П. Д-рові Філясові і Вп. П. Д-рові Носковській за урятування життя мені і моїй дитині успішно переведеною операцією і дбайливою опікою наді мною і моєю дитиною.

Інж. Стефанія Рудакевич-Базюкова.

го Хаїма Бравштайна (Кресова 32) — Поліція перевела в пятницю обласу на пл. Сольських. Підчас тієї облави придержано 67 осіб, з того 3 арештовано, бо за ними шукав суд. Інших звільнено. — Франц Біскуп повідомив поліцію, що 15. ц. м. його жінка Антонина вийшла з дому й досі не вернулася. — Бернард Сегаль та його брат „Рибіля" побилися з Казимиром Чекалом. Підчас бійки вони пробили Чекала ножем. Раненого відвезено до шпиталю. — При вул. Сикстуській трамвай потурбував Берту Ляндав, яку поготівля перевезло до лічниці.

— **Убивство поліційного команданта під Тернополем.** У селі Дичкові, пов. Тернопіль застрілив хтось команданта поліційної станиці з Борок Великих Слабого, який був на контрольному службовому обході. Слабого застрілили невідомі напасники вночі 20. ц. м. к. год. 21.45. Зі слідів виходить, що Слабий звів завзятий бій із кількома напасниками й вистрілив до них 9 разів. На місці вбивства знайдено шапку, вовняний шалик, 2 чорні ґудзики від цивільного одягу й електричну лямпку. Влада веде енерґійне слідство, щоб викрити убивників. Слабий походив із Збаража. Маніфестаційний похорон убитого поліциста відбувся в неділю 23. ц. м. у Збаражі.

— **Сокирою зарубав матір.** Підчас сварки на маєтковому тлі в селі Куклі сувальського повіту Бронислав Леймель у приступі гніву схопив сокиру й зарубав на смерть свою матір, 50-літню Емму Леймель. Відтак убивник матері важко зранив сокирою свою сестру Ядвигу та її півторарічного синка Маріяна. По тому жахливому злочині Леймель сам застрілився з мисливського крісу.

— **За зневагу польського народу і ширення фальшивих вісток.** Окр. суд у Хойніцах розглядав у середу 19. ц. м. справу німецького громадянина 21-літнього Гайнца Відтке з Берліна, якому акт обвинувачення закидав зневагу польської держави. Відте їдучи німецьким транзитним поїздом до Сх. Прусії образив польського залізничого урядовця підчас зупинки на двірці в Хойніцах і допустився зневаги польської держави. Його негайно арештували. **Суд засудив Гайнца Відтке за провину зі ст. 152 кк. на 8 місяців вязниці.** Крім того суди в Хойніцах розглянули в середу 19. квітня ц. р. кілька справ німців, польських громадян, яких притягнули до відповідальности за провини зі ст. 152. і 170. кк. **Окружний суд засудив шевця Ернста Вайляндта з Хойніц на кару одного року безоглядної вязниці** за словну зневагу польського народу. Городський **суд засудив Гайнца Верніке на кару 8 місяців арешту** за поширювання фальшивих вісток. Дня 20. ц. м. притримано і відставлено до городського суду у Фриштаті 40-літнього німця Едварда Гербера з Орлової за зневагу на публичнім місці польського народу.

— **Цвітуть морелеві сади.** Цього року вперше дуже багато зацвіли громадські морелеві сади в Городниці над Дністром. Село тоне в морі морелевого цвіту.

— **Краєва хроніка.** Над долинським повітом пройшла нагальна буря з громами. Один грім у Себечові вдарив у загороду М. Василева, спричинюючи пожежу. Вогонь знищив загороду до тла. — В Текучі, пов. Коломия, 42-літній Василь Гнатюк убив сокирою свою 62-літню матір, Марію Гнатюк. Причина — родинні непорозуміння. Вбивника арештували. — В Річці, пов. Косів, невідомий злочинець стрілив шротом до Михайла Сенчука, який згинув на місці. Причина вбивства невідома. Ведуть слідство. — В каменоломах у Вітошинах, перемиського повіту, підчас добування каменя для громади Германовичі, камінь привалив двох робітників, 45-літнього Ілька Двуліта і 18-літнього Петра Суровищака. Двуліт згинув на місці, Суровищака в безнадійному стані відставили до шпиталю. — В Сосновім, бережанського повіту, 65-літній Йосип Гродзький упав з воза під колеса і згинув на місці. Віз був навантажений вагою 7—8 сотнарів. Гродзький був задрімав на возі.

— **Пожежі в державних лісах.** У державному лісі Табор під Зеленою, надвірнянського повіту, пожежа знищила півтора гектара старого лісу і чверть гектара дволітньої культури. Вогонь, що повстав з невідомої причини, зльокалізовано. У державних лісах надлісництва Суходіл, долинського повіту, пожежа знищила коло 10 гектарів 5-літнього лісу і 5 гектарів зрубу. Одночасно в державному лісі Ілемна, повіт Долина, згоріло 12 гектарів лісу, в цьому 5 гектарів молодняка і 7 гектарів зрубу. Пожежа в лісі Ілемня повстала від іскри вогнища, яке розклали робітники, що прочищували ліс. У Рафайловій, у станиславівському воєвідстві, згоріло 10 гектарів 3-літньої культури в державному лісі. Ліс занявся від іскри з льокомотиви лісової залізнички. В державному лісі в Микуличині згоріло коло 300 кубічних метрів опалового дерева.

— **Чотири особи згинули в автомобілевій катастрофі.** В ночі з четверга на пятницю, в год. 12. в Катовицях зударилося приватне авто на перехресті вулиць із трамваєм, який їхав з Катовиць до Семяновиць. Наочні свідки, пасажири трамваю заявляють, що авто їхало зі скорістю 70 км. на год. Моторовий трамваю запримітив розігнане авто щойно у віддалі 10 м. Все таки йому вдалося задержати трамвай. Одначе це не багато помогло, бо авто, яке теж хотіло в останній хвилині виминути трамвай, ударило з цілою силою в перед трамваю. Наслідки зудару були для авта жахливі. Від зудару в автомобільнім акумуляторі витворилася коротка сполука, від того загорілася бензина у збірнику й авто відразу стануло в огні. Пасажири трамваю кинулися на оклик „горить" утікати. Одначе кількох відважніших хотіли рятувати пасажирів та лиш одного, Мошка Ґольда з Катовиць удалося важко попареного витягнути крізь розбите вікно з авта. Інші пасажири разом із шофером згоріли в авті живцем, бо розторощених дверцят авта не можна було негайно ні відчинити, ні розбити. Живцем згоріли: ст. пост. Ян Павельчик, який їхав до служби, Антін Фрайгефер, Франц Ліпок і шофер Білецький. Один із пасажирів трамваю, який намагався рятувати пасажирів авта, сильно попарився. Авто було власністю інж. Андрушкевича з Хожова.

— **Розкопав гріб, щоб вирвати небіжчикові зуби.** Марія Ґодлевська з Вильна повідомила поліцію, що її шурин розкопав уночі могилу її чоловіка і вирвав небіжчикові зі щоки 4 золоті корони й 6 золотих зубів.

— **Хмари саранчі** загрозили плодючу долину Сан Аквін у Каліфорнії. Влада зорґанізувала ратункову акцію, масово витроюючи саранчу.

— **Переполох підчас фільмового сеансу в Совітах.** У Сталіні (Донеччина) висвітлювали перед кількома днями якусь совітську фільм. Раптом на екрані появилися „вороги народ": Тугачевський, Бліхер та інші. В кіні счинився переполох і суматоха. Люди, що не хотіли, щоб їх хтонебудь підозрівав у протисовітських настроях, кинулися до виходу, в якому счинився натовп. Кілька осіб було важко потурбованих. У висліді слідства арештували директора постачання до кін Боярського.

— **Африканські німці відбувають військовий вишкіл у батьківщині.** Відомий із бурської війни ген. Смутс, тепер міністр справедливости в уряді Полудньово-Африканської Унії заявив у капштадському парляменті, що сотні молодих німців із полудньово-західної Африки, б. німецької кольонії, виїздять до Німеччини, звідки вертаються, перебувши піврічний військовий вишкіл.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Середа, 24. квітня 1889.

РОСІЯ ГОТОВИТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

Росія ладиться пильно до війни і цар видав указ, який має піднести готовість армії до війни. У вищих командах, особливо на західній границі пороблено значні зміни і заступлено старих командантів молодшими й енерґійнішими. Одночасно цар видав указ, який уводить провізоричний правильник для організації підвод на випадок мобілізації.

ЧЕСЬКО-НІМЕЦЬКА УГОДА.

Справа угоди чехів із німцями — кажуть — стоїть дуже добре і є велика надія, що таки прийде до згоди між обома народами. Гр. Таффе, перебуваючи підчас свят у Празі, кажуть, до цього значно причинився, хоча не знати ще, що саме і як він робив; відомо тільки, що приймав у себе Рігера й конферував дуже довго з кн. Карлом Шварценберґом та краєвим маршалом Льобковіцом. Гр. Таффе приймав також депутацію жидів, які між іншим подали йому жалобу на антисемітський рух. Гр. Таффе сказав їм на те, що можуть бути спокійні, бо уряд зробить, що буде треба зробити.

КРОВАВИЙ ВЕЛИКДЕНЬ У ВІДНІ.

Відень мав підчас великодніх свят великі заворушення, що не обійшлися без проливу крови. Причину до заворушень подав страйк трамваєвих візників, які якраз у пору, коли у Відні на трамваях найбільший рух, припинили працю. Першого дня свят трамваєве товариство давало собі ще якось раду, хоч замість 450 возів курсувало тільки 190, але на другий день і це було неможливе. Візники дістали поміч від інших віденських робітників, напали на тимчасових візників, били їх, засипували очі паприкою і навіть пробували виривати шини. Внаслідок того мусіла вмішатися поліція, потім і військо і з цього прийшло в багатьох сторонах міста до кровавої бійки.

ВЕЛИКДЕНЬ У ЛЬВОВІ.

Великодні свята у Львові проминули спокійніше, як у Відні. У Львові закаламутила спокій тільки одна пригода на майдані „Каструм". В буді з панорамою, що там стоїть, хлопчиська вибили вікна. Поліціянт увязнив одного хлопця, але інші його відбили. Тоді збіглося більше поліціянтів та увязнили двох хлопчиськів за „публичне насильство".

— **Паризькі обманці скористали з воєнної психози.** Франція ввела в себе, як відомо, обовязок військової служби для чужинців. Витворену цим розпорядком ситуацію рішили використати дотепні паризькі обманці. Вони створили якийсь фікційний „Союз закордонних добровольців для оборони Франції", який відчинив у Парижі „банкове бюро"; до нього почали зголошуватися доволі численно чужинці, які з якихнебудь причин побоювались, щоб їх не відіслали до батьківщини. В „бюрі" брали від таких „добровольців" вписове й таким чином за кілька днів обманцям удалося вимантити кілька тисяч франків. Коли ціла справа вийшла на верх, поліція зліквідувала „бюро".

— **Катастрофальна помилка в лічниці.** Через недогляд у лічниці Віпурі у Фінляндії 19 хорим впорскнено дозу сублімату, замість новокаїни. Досі занотовано у згаданій лічниці 6 випадків смерти серед хорих, яким впорскнено сублімат.

— **Двобій нурців на дні моря.** В румунській пристані Констанца трапилася недавно дивна подія. Два нурці дістали доручення спуститися недалеко пристані н морське дно, щоб прослідити, що міститься в кораблі, який у тому місці затонув підчас недавніх морських буревіїв. Нурці спустилися на дно, звійшли до корабля і майже одночасно запримітили в капітанській кімнаті корабельну касу. Оба нурці кинулися до каси, бо кожний із них хотів її перший здобути, щоб таким чином осягнути нагороду, визначену за віднайдення каси. Між нурцями-суперниками виязалася бійка на дні моря. Не зважаючи на важке приладдя-одяг, нурці кинулися на себе з топорами. Один перетяв противникові гумовий провід, що доправляджує повітря, другий знову розбив суперникові охоронну шибу в шоломі. Та в останній хвилині вони одночасно потягнули за алярмовий сигнал. Коли їх витягнули з води, вони зімліли. Коли згодом оба суперники прийшли до памяти, вони погодилися й рішили поділити нагороду по половині. Покищо обох нурців посадили до вязниці за незгідну з правильником поведінку підчас праці.

— **Справлення помилки.** В недільному (91.) числі „Діла" трапилася прикра друкарська помилка, а саме на літературній сторінці зложено помилково наголовок рецензії „Два політичні дебюти" замість „Два поетичні дебюти".

ОГОЛОШЕННЯ

Направа жіночих торбинок

та продаж наймоднішої жіночої шкіряної галянтерії по найнижчих цінах тільки в робітні римарсько-галянтерійній

Н. Барер, Львів, Сикстуська 2.

Гуртова продаж. Купцям даємо відповідний рабат.

ПОТУ НІГ, РУК І ПАХВИН УНИКНЕМО ПЕВНО ВЖИВАЮЧИ СПЕЦІЯЛЬНОГО ПУДРУ **CSAVE**

Пробний пакет 50 сот.

Виключна продажа в перфумерії С. Федера

Львів, Сикстуська 2, Коперника 15 а і Галицька 16.

Театри.

Великий Театр.

Понеділок 24. 4. год. 6. „Маскарада".
Вівторок 25. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".
Середа 26. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".
Четвер 27. 4. год. 7.30 „Наше місто".
Пятниця 28. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".

Театр Ріжнородностей.

Понеділок 24. 4. год. 7.30 „Дзідзі" — оперетка.
Вівторок 25. 4. год. 7.30 „Дзідзі".
Середа 26. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".
Четвер 27. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".
Пятниця 28. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".

Український Театр ім. І. Котляревського.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
24. IV. Шаріка.
25. IV. Цариця Грузії.
26. IV. Циганське кохання.
27. IV. Слово о полку Ігоревім.
28. IV. Пригода в Черчі.
З Мостів їде Театр до Сокаля.

Український театр Йосифа Стадника (сеніора).

СТРИЙ.
24. IV. „Сіссі".
25. IV. „Люди на Кризі".

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

САМБІР, саля Української Бесіди.
24. 4. Пісня Бескиду.
25. 4. Невольник.
26. 4. Безталанна.
27. 4. За молдавський престіл.
28. 4. Мати наймичка.
29. 4. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АМПІР: „Жінка, яку кохаю".
АПОЛЬО: „Буйність молодости".
АТЛЯНТИК: „Довкола світа за 25 сантимів" (Фернандель).
БАЙКА: „Мазур" із Полею Негрі та кольорові додатки.
БАЛТИК: „Вязниця без крат".
ВАНДА: „Не знала кохання" і „Місто у вогні".
ҐРАЖИНА: „Чотири дочки".
ЕВРОПА: „Володарка".
КАСІНО: „Великий вальс" із Люїзою Райнер.
КОПЕРНИК: „Доктор Мурек".
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".
МЕТРО: „Парижанка", боксер. меч Луї — Шмелінг.
МІРАЖ: „Сестри Клє".
МУЗА: „Марія Антоанета".
ПАЛЯС: „Волоцюги" (Шепко й Тонько).
ПАКС: „Моє серце належить до тебе" (Джілі).
ПАТРІЯ: „Нічні метелики".
РАЙ: „Забута мельодія.
РІЯЛЬТО: „Гібральтар".
РОКСІ: „Сильні люди".
СВІТ: „Зрадник", „Більше ніж секретарка".
СВЯТОВІД: „Погоня", „Стрілець із Бенгалю".
СТИЛЕВЕ: „Засуджені" та ревія.
ТОН: „Долина ґіґантів", „Рапсодія".
УТІХА: „Жовтий пил" і ревія.
ХИМЕРА: „Знахарева дочка" (Павля Веселі).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Японія ч. II."

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок, 24. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Танк. музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Мешканці чужих домів, опов. для молодших дітей, 11.15 Мельодії Штольца з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 13.00 Для купців і ремісників: Кілька практичних рад у справі бухгальтерії, Етика у веденні інтересів, 13.30 Камер. ансамбль і класс. оркестра, авд. для дітей, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа. 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для молоді: „Пригода Сірника — Мікара" Люцдзі Барціві з муз., 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Фільософія, 16.35 Форт. ресітал Т. Деметрієску, 17.05 Піднебесним шляхом до серця Чорного Континенту, 17.20 Білий Альжир, муз. репортаж із пл., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Бібліотека Баворовських, 18.20 Націоналізація торговлі на Поділлі, 19.00 Розр. концерт, орх., вок. дует, форт., 20.00 Для села: Про плекання ростин. 20.15 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метерольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Саксофонові твори, 21.30 Поетичні новини, 21.45 Спортові вістки, 21.50 За гейнал Львова, 22.00 Гр. пл., 22.05 Трамваї чи автобуси, 22.20 Театр Уяви: Поєдинок зі смертю, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Вівторок, 25. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орх., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Пластун не пє, гутірка для старших дітей, 11.15 Джезові орхестри, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Музика з пл., 14.30 Батьківський порадник, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.15 Радіотехнічні новини, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.20 Фін.-госп. актуалії, 16.30 Пісні шукачів золота, спів, форт., 16.50 Вояки боротьби з нуждою, фейл., 17.05 Р. Штравс: Соната ф-дур оп. 6., віол., форт., 17.30 З піснею по краю, 17.55 Залізниця Шлеськ—Волинь, 18.05 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.10 Зрив молодих до Бога, 18.20 Музика з пл., 18.30 Для робітників, 19.00 Розр. концерт, орх., сопран, баритон, гармонія, гітари, **20.00 Здорові будинки умовиною годівлі, в українській мові виг. інж. Р. Голод.** 20.15 Розр. концерт, 20.25 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Давня музика, 22.00 Про східні легії, 22.15 „У Галесі та Елізію" фраґм. з опер. пл., форт., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Середа, 26. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Муз. з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Добридень наймолодшим: „Пригоди ляльки з ганчірок" Герті Ворена, пісеньки та мельодії для дітей, 11.00 Для шкіл: Географічна загадка для старших дітей, 11.25 Банджо та гітара, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авдиція, 14.00 Симф. музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 15.00 Для молоді: Концерт орх., 15.30 Орх., 16.00 Попол. денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Будучність людей із торговельною освітою, 16.35 Спів, форт., 17.00 Військ. відчит, 17.15 Інструментальні сонети, поет.-муз. монтаж, 17.58 Авд., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Молодь перед мікрофоном: Відповіди на листи дітей, Рацлавицька панорама, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Монтуємо звуковий тижневик, 19.08 Орх., розр. концерт, 20.00 Для села, 20.15 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.00 Про Красінського, 22.05 Спорт, 22.10 Камеральний вечір, сопр. форт. (у програмі Гіндеміт, Шостакович, Кофлер), 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Понеділок, 24. квітня 1939.

БЕРЛІН 17.00 Пісні, 18.00 Розр. концерт, БЕРОМІНСТЕР 19.40 Нар. мельодії, 20.40 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 18.45 Військ. орх., 20.00 Орх. концерт, 22.00 Джез, ВІДЕНЬ 17.40, Розр. музика, 18.15 Пісні, баритон, **19.50 Українські вістки,** 22.30 Органові твори Реґера, ГАМБУРҐ 20.30 Концерт нім. музики, 22.30 Концерт португальських солістов, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00 Муз. всячина, 20.10 Бетовенівський концерт, 22.30 Багателі на дві скр., віол., фісгарм. Двожака, МІЛЯНО 21.00 „Любка" оп. Доніцетти, ПАРІ ПТТ 18.05 Пісні, 18.30 Орх., 21.00 Камер. муз. РАДІО ПАРІ 20.30 „Ля Басоші" ком. оп. Месажера, РИМ 17.15 Сопран, баритон, 21.45 Розр. музика, СОФІЯ 18.15 Популярна музика, 19.10 Спів, 20.55 Форт., 21.25, 22.00 Легка музика.

Вівторок, 25. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00, 19.00 Вес. муз. авд., 20.15 „Дон Хуан" оп. Моцарта, БЕРОМІНСТЕР 21.20 Швайцарська музика, БУДАПЕШТ 13.30 Циг. музика, 19.20 Нар. пісні, ВІДЕНЬ 18.00 Соната на віол. і форт. ф-моль Урая, **19.50 Українські вістки,** 20.10 Нар. мельодії, 22.20 Політ. огляд, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕ 18.20 Пісні весни, 20.30 Музика, 22.30 Концерт паризького квінтету, ЛЯҐТІ 16.00, 21.10 Легка музика, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.00 Концерт смичк. орх., спів, 20.00 Рос. камер. музика, 21.45 Спів, 22.15 Німецький комунікат, МІЛЯНО 20.30 Розр. муз., 21.00 Симф. концерт, ПАРІ ПТТ 18.05 Пісні, 19.45 Розр. концерт, 20.30 Опера, РАДІО ПАРІ 19.00 (після комунікату) Концерт легкої музики. РИМ 17.15 Скрипка, 20.30 „Зиґфрид" оп. Ваґнера, СОФІЯ 17.30 Легка і танк. музика, 19.30 Орх. концерт, 20.00 Концерт братів Владіґерових, 21.00 Рос. Романси, СТОКГОЛЬМ 17.30 Пісні в супроводі лютні.

Середа, 26. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, 19.45 Веч. гомін, 20.15 Симф. концерт, 21.15 Оперетні мельодії, БЕРОМІНСТЕР 21.30 Швайц. нар. пісні і танки, БУДАПЕШТ 20.05 Концерт, 21.00 Танк. муз., 22.00 Бетовенівський концерт із участю Доґнанія, ВІДЕНЬ 16.00 Розр. концерт, **19.50 Українські вістки,** 20.15 Симф. концерт, 21.50 Орг. музика, 22.30 Розр. музика, ГАМБУРҐ 15.25 Балетові мельодії, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Музика, 19.15 Камер. хор, 20.15 Оперетові мельодії, 21.00 „Із усього світа" репортажі, КЕЛЬН 18.30 Форт. ЛЯҐТІ 19.00 Хор, МІЛЯНО 17.15 Віол., 21.35 Концерт форт. дуету, 22.30 Розр. муз., РАДІО ПАРІ 18.15 Віол., 19.30 Форт., 20.30 „Весна в Парижі", розр. програма, 22.00 Симф. музика. РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 „Фіор ді Кампо" оп. Контеджакомі, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 18.45 Флет., 19.15 „Веселі куми з Віндсору" оп. Ніколая.

Печі і кафлеві кухні

ставимо нові старі направляємо у Львові і на провінції солідно і дешево.

Михайло Галібей

ЛЬВІВ, ПЕТРА СКАРГИ 5.

705 Тел. 261-65. 9—10

Радіокутик.

КОНКУРС НА РАДІОВУ ПАЛАТУ.

Німецьке радіофонічне тов. РРҐ зорганізувало конкурс на проєкт радіової палати у Кельні. У цьому конкурсі можуть взяти участь усі німецькі архітекти. Конкурс признає нагороди у висоті 10.000, 7.000, 5.000, 2.000, 1.000 марок.

РАДІОВА ПАЛАТА У ТОКІЮ.

Щойно по 7-ми роках закінчило японське радіо будову нової 7-ми поверхової палати радія. Хоч ця будівля дещо менша від нюйорської Радіо-Сіти, проте має багато з найновітнішої обстанови. Між іншим має 16 студій з найкращою звуковою ізоляцією та рухомі підлоги. Найбільшим приміщенням є концертова саля, яка займає третій, четвертий та пятий поверх. Вона може помістити орхестру у повному складі та кількасот слухачів. Є там спеціяльні студії виключно для японської музики, для легкої музики та для сольових виступів і студіо для справоздавців.

РАДІОСТАЦІЯ НА КОЛЕСАХ.

Дирекція державних шляхів у Новій Зеляндії співпрацює з тамошньою радіофонією у будові цілковитої подорожної радіостанції. У звичайному пасажирському вагоні міститься студіо, контрольна кімната та ввесь прилад для технічного персоналу. Цей вагон подорожує між містами провінції Норт Айлєнд, які переважно не мають льокальних радіостанцій. Працюючи в якійсь місцевости вагонова радіостація надає задушні звідані з льокальними подіями. Вона має силу 25 кв. надаючи з антен приміщених на даху вагону, які в часі праці радіостації підіймається угору.

Біржа.

Львів, 21 квітня 1939

ГРОШІ

Бельги бельг. 89·67—89·62, Долари америк. 5·32·50—5·32·00, Долари канад.—5·26·00—5·29·00. Фльор. гол. 283·85—283·47 Франки франц. 14·02—14·14, Франки шв. 118·30—119·30, Фунти англ. 24·97—24·98 Гульд. данц. 99·75—100·25 Кор. данські 110·65—111·58, Корони норв. 124·40—125·62 Корони шведські 127·5 —128·62, Ліри іт. 17·00—16·90, Марки фінляндські 11·00—11·03 Марки нім. срібні 80·50.

Акції.

Банк Польський 116·00, Цукор 38·00—37·25, Вугіль 37·00—37·50, Лільпоп 92·00—91·00. Моджеів 21·00—20·5., Островець 78·50—77·75, Стараховичі 56·00—55·25, Жирардів 63·50—63·00, Габербуш 67·50.

Папери.

4 і пів внутрішня 61·50. 3 інвестиційна 1 ем. 82·50, серія 84·50—00·00. 2 ем. 81·00 серія 00·00—83·00, 5 конверсійна 64·00 5 долярова 68·00—65·00, 4 прем. дол. 40·00 4 консолідаційна 63·00—62·50.

Тенденція слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 22 квітня 1939.

1 кг. масла дес. бльок	3.05
1 кг. масла дес. бочк.	3.10
1 л. молока	зол. 0.17—0.18
1 кг. яєць	1.—

Тенденція знижкова на масло та яйця, на молоко вдержана.

КУПНО — ПРОДАЖ

ПЛАЩИКИ, убранка, суконки та всяке білля для дітей по безконкуренційних цінах продає СЬВЯТ ДЗЕЦКА, — Львів, Сикстуська 2. 667 2-2

НАЙМОДНІШІ годинники, будильники, біжутерію, срібло, кришталі поручає найдешевше **Вандер,** вул. Шайнохи один. Там прецізійна дешева направа годинників і біжутерії. 890 2—3

ПІЯНІНО Ферстера продам, Бальонова ч. 1, мешкання 8. 888 2—2

„ПАЛІЮМ" продає найдешевше, найліпші, найтриваліші робітничі убрання, охоронні плащі, мотоциклеві комбінезони, імпреґновані плащі мужеські і дитячі. Гетьманська 22, ріг Лукасінського. 1-1 806 1 2

КУХОННІ комплетні виправи, емалія 65, алюміній зол. 99.— з мішалками, залізною тощо. Рейхнер, Леґіонів 37. 892 6-6

МАШИНИ до шиття, писання і рахування найвищої якости, по оказійних цінах поручає фірма Юліян Ломага, Львів, вул. Валова 11. 1004 4-10

ПРОДАМ 10 моргів поля враз з господарськими будинками в селі Княжполь, повіт Добромиль, ціна коло 15.000 зол. Ближчі інформації: Михайло Сумик, Олесько, вул. Млинні 6. 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ аплікант з трирічною практикою шукає патрона. Зголошення слати до „Діла" під „Чесний". 884 3—3

РІЖНІ

ЛІМОНЯДИ, квасс, всілякі есенції, пасти постачає Виробня Есенцій, Львів, Коновніцької 10. 547 3—3

ОГОЛОШЕННЯ

ЕЛЕҐАНТНА **ПАНІ** одягається у кравецькім сальоні **ІВАНА КОЛОСА** ЛЬВІВ, АКАДЕМІЧНА 24.

Найновіші моделі — Приступні ціни.

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла".

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.